

Saarde Sõnumid

Nr 6 (187) 25. juuli 2018

Hind 0.30 €

Vallavanema kõne Kilingi-Nõmme linnapäevadel 14. juulil 2018

Kilingi-Nõmme linnaõiguste saamisest möödus 19. aprillil 80 aastat.

80 aastat on maailma linnade võrdluses väga noor vanus, ent siiski piisav, et selle aja jooksul võiks tekkida linnale oma lugu ja ajalugu. Kilingi-Nõmme ajalugu on olnud ajastutele omane ja mitmekülgne. On heameel tõdeda, et mitmed ajaloost alguse saanud liikumised jätkavad ka tänapäeval. Nii on naiskodukaitses, vabatahtlike ja kodanikualgatuse ühendused muutunud tugevamaks ja on osaks meie tulevikust. Samuti iluvõimlemine, rahvatants, kauneima metsalaulu konkurss, seenefestival, Lauri krossiraja arendus, Saarde kaitsepäev, spordisündmused ja isetegevus – need ja paljud teised sündmused on asjad, mis hoiavad kultuuri ja identiteeti – vahendid, millega saame ise luua oma lugu ja oma ajalugu.

noloogiate arenguga. Ainult selliselt suudame luua aastakümneid kestvaid lahendusi. Lühiajaliste kiirete lahenduste leidmine ei taga jätkusuutlikku arengut. Kui vaatame ainult minevikku, ei leia me teed tulevikku. Selg ees liikudes me ei näe, kuhu välja jõuame.

kasvupotentsiaaliks on pakkuda vanemaelistele vajalikke teenuseid ja väärtuslikku elukeskkonda. Väärtusliku elupaigana püsijäämiseks on vaja arendada uusi oskusi – alustada tuleb seda juba koolist, kus uute tehnoloogiate kasutuselevõtt või-

Kilingi-Nõmme linnapäevad. Foto: Kalju Sarapu

Kilingi-Nõmme linnapäevade kontsert. Foto: Kalju Sarapu

Kilingi-Nõmme linna sünniloos oli oluline roll endise raudtee ehitusel, mis oluliselt elavdas siinset elu. Raud ja sool olid sajanditaguse elu olulised kaubad. Täna peame tõdema, et Rail Baltic tuleb ning avaldab olulist mõju ka Saarde vallale, meeldib see meile või mitte. Planeeritav kaupade vedu uuel raudteetrassil koos Pärnu piirkonda planeeritava kaubajaamaga toob kaasa uued töökohad, näiteks logistikute näol. Positiivne on, et uute töökohtade loomisega luuakse võimalused ka meie piirkonna inimestele.

Tehnoloogia kiire areng ja ülemaailmne globaliseerumine, elanike koondumine suurlinnadesse, paneb väikelinnad otsima lahendusi püsijäämisel. Lahenduste otsimisel peame teadma ja mõistma globaalseid trende ja arengusuundi, peame teadma ja olema kursis uute teh-

Ent mis on tulevik? Tulevik on minevikust loodud väärtuste produkt. Kuidas analüüsida väikelinnade rolli tulevikus? Selleks on vaja mõista globaalsete arengusuundade mõju ja olla avatud ja paindlikud erinevate stsenaariumite elluviimisel.

Maailma rahvastik on viimase 100 aasta jooksul suurenenud väga kiirel tempol. Täna elab maailmas 7,6 miljardit inimest. Aastaks 2050 prognoositakse maailma rahvaarvuks 10 miljardit inimest. Teadlaste prognooside kohaselt see edaspidi oluliselt ei kasva ja jääb sellele tasemel püsima. Aastal 2000 elas 70% eurooplasi linnades, aastaks 2050 kasvab see protsent 85-ni.

Rahvastiku arvu suurenemise üks põhjuseid on eluea pikene mine. Elanikkond vananeb ja toob kaasa uute teenuste nõudluse, nn hõbemajanduse. Kilingi-Nõmme linna üheks arengu- ja

maldab õppida alates robotikast kuni 3D disainimiseni.

Linn oma suuruses on paras liikumiseks jalgsi või jalgrattaga – loodus, järved, 100 tamme salu – see on potentsiaal, millega muuta linn atraktiivseks. Keslinna kordategemine ja uuendamine loob suure võimaluse inimesi kokku tuua, kasvatada kohaliku kogukonna ühtsustunnet, identiteeti ja muuta väikelinna elukeskkond ligiõmbavamaks.

Käesoleva aasta linnapäevi külastavad meie Euroopa sõpruskülad delegatsioonid Hollandist, Taanist, Saksamaalt ja Prantsusmaalt. Oleme avatud ja püüame pakkuda oma parimaid võimalusi ja tegevusi. Tõeline sõprus ei nõua endale midagi, kuid annab meile hindamatu. Olgem helled tänades.

Indrek Talts
vallavanem

Kuidas elab Euroopa Kultuuriküla?

2019. aastal tähistab liikumine Euroopa Kultuurikülad 20. aastapäeva. Kilingi-Nõmmes ja Saarde vallas on vist küll kõik inimesed kokku puutunud või isegi osalenud üritustel ja reisidel, mis 12 erineva riigi kultuuriküla on selle aja jooksul ühendanud.

Seekord otsustas MTÜ AIK Livonia juhatus tähistada Eesti 100. ja Kilingi-Nõmme 80. aastapäeva kultuuriküladel küllakutsumisega linnapäevade ajaks. Kutse edastati detsembris 2017 Saksamaal Ströbeckis toimunud kokkusaamisel. Vahepealne pool aastat kulus ettevalmistusele, milles osales ka Kalle Kiipus, mees, kes 20 aastat tagasi Kilingi-Nõmme linnapeana julges võtta vastutuse osaleda Euroopa Kultuuriküladel projektis. Ta teadis, et kohalikud inimesed saavad hakata, on aktiivsed ja avatud.

13. juunil avas Kairi Kaldoja rahvusvahelise konverentsi mälestusminutiga. Kalle Kiipust tänasid leinaseisakuga kohaletulnud külalised Hollandist, Prantsusmaalt, Saksamaalt ja Taanist. Konverentsi teemaks oli seekord migratsioon ja sellega kaasnevad arutlemist vajavad teemad erinevate maade näitel. Rahvaid ja riike eristab keel. Keel on samas ka ühenduslüli, mis aitab mõista soove, tavasid ja traditsioone.

misi ning kontserte suveaias. Laupäeva sisse mahtus ka Allikukivi veinimõisa külastus. Uudistamist, imestamist ning veinide mekkimist jagus küllaga. Prantslased vabandatsid, et lennureisil on kohvitel kaalupiirang ja seetõttu peab nende veinist piirduma ühe pudeliga.

Pühapäev veedeti Tartus Eesti Rahva Muuseumis. Sedavõrd kolossaalne ja interaktiivne ehitus jättis kõikidele sügava mulje. Tagurpidi Maja tõi külalistele naerutuse suule. Kaamerad klõpsisid mälestuseks eriskummalisi pilte.

Hollandi delegatsioon alustas Tartust koduteed Tallinna kaudu. Teiste külalistega asusime õhtul kaasa elama Prantsusmaa – Horvaatia finaalkohtumisele jalgpallis. Oli väga vahva jagada võidurõõmu meie hulgas viibinud prantslaste Marioni ja Micheliga. Võidu auks õppisid Rahu järve äärde lõpuõhtule kogunenud Livonia sõbrad ja külalised laulu prantsuse keeles.

Külalised ei olnud lahkudes kiitustega kitsid. Kiideti meie perenaisi, kes mitmel õhtul omavalmistatud hõrgutistega laudad katsid. Vaimustuti valgetest öödest ja lausuti häid sõnu eestlaste külalislahkuse aadressil. Seekord õõbisid külalised majutuskohtades ja jäid igati rahule. Järgmisel korral peaks korraldajad

Külalised Euroopa Kultuuriküladest

Viis erinevat kultuuriküla on silmitsi erinevate probleemidega. Ometi leidsid kõik, et oluline on osata keeli, mõista võõraid, olla külalislahked ja leida sobivaid lahendusi lahendamist vajavatele olukordadele.

Trotsides vihma vaadati ning elati õhtul kaasa rahvatantsijate etendusele Lavi järve ääres. Rahvatantsijate esitused ja tantsude saatemuusika vaimustas külalisi. Huvilistele jagati Google vahendusel huvipakkuvate muusikapalade internetiaadresse. Ootamatu üllatuse valmistasid päästekomando mehed vesise vaatemänguga, millele äike hoogu lisas.

Linnapäevade raames ostlesid külalised turul, nautisid esine-

Tartus tagurpidi maja külastamas

rohkem pingutama kodumajutusvõimaluste leidmiseks. Meie kodud ja aiad on tutvustamist väärt.

Euroopa Kultuuriküla elab edasi. Järgmisel aastal tuleb väarikalt tähistada 20. sünnipäeva. Ettevalmistused on juba alanud.

MTÜ AIK Livonia

Saarde Vallavalitsuse istungitel

12. juunil 2018.a

- eraldati Saarde valla 2018. a reservfondist 1744 eurot Kalle Kiipuse matuseteenuse ja matuse korraldamise kulude katteks;
- muudeti Surju Vallavalitsuse 05. oktoobri 2017. a korraldust nr 119 „Arvamuse andmine maa riigi omandisse jätmiseks“ maaüksuse pindala osas;
- muudeti Surju Vallavalitsuse 05. oktoobri 2017. a korraldust nr 120 „Arvamuse andmine maa riigi omandisse jätmiseks“ maaüksuse pindala osas;
- nõustuti järgmiste Pärnu maakonnas Saarde vallas asuvate maaüksuste riigi omandisse jätmisega riigi maareservina ja määrati maaüksustele sihtotstarbed ja lähiaadressid alljärgnevalt:
 - Kalita külas asuv maaüksus (piiriettepanek AT0804140234), ligikaudne pindala 1,29 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa 011; M, lähiaadress Metsavahe;
 - Väljakülas asuv maaüksus (piiriettepanek AT1201130043), ligikaudne pindala 2,25 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa 011; M, lähiaadress Laisiku;
- tunnustati kehtetuks Surju Vallavalitsuse 25. aprilli 2008. a korraldus nr 55 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ Kello-Käärü detailplaneeringu algatamise kohta;
- väljastati projekterimistingimused Elering AS-le ja aktsiaselts Merko Infrale Kilingi-Nõmme 330 kV alajaama side ja madalpinge elektri kaabli projekterimiseks alljärgnevatel ehitiste aadressidel:
- Elering AS-le kuuluv kinnistu Hommiku tn 3 (katastritunnus 71001:001:0142);
- reformimata riigimaa Hommiku 1a/ Hommiku alajaam;
- Saarde vallale kuuluv Pärnu tänav L3 (katastritunnus 30601:003:0054);
- reformimata riigimaa Lohu;
- Elering AS-le kuuluv kinnistu Alajaama tee 3 (katastritunnus 71001:001:0224);
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- jäeti rahuldamata isiku taotlus Saarde vallas Rabakülas asuva kinnistu korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemiseks;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses;
- eraldati Saarde valla 2018. a eelarvest sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus kogusummas 600 eurot Surju-Ilvese küla Seltsile 21. juulil 2018. a toimuva Surju-Ilvese külade kodukandipäeva läbiviimise osaliseks toetamiseks;
- eraldati Saarde valla 2018. a eelarvest sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina Kogudusele summas 1000 eurot koguduse 2018. a tegevustoetuseks;
- otsustati esitada Saarde Val-

lavolikogule otsustamiseks otsuste eelnõud „Saarde Vallavolikogu revisjonikomisjoni aruanne“, „Surju valla 2017. a majandusaasta aruande kinnitamine“, „Arvamuse andmine Kanaküla II uuringuruumi üldgeoloogilise uurimistöe loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, „Arvamuse andmine Kauoja II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, „Arvamuse andmine Kikepera III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, „Surju Vallavolikogu 22. mai 2006. a otsuse nr 16 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine“, „Surju Vallavolikogu 30. oktoobri 2006. a otsuse nr 35 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine“, „Surju Vallavolikogu 23. jaanuari 2008. a otsuse nr 2 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine“, „Surju Vallavolikogu 23. jaanuari 2008. a otsuse nr 3 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine“, „Reformimata maade taotlemine Saarde valla munitsipaalomandisse“ ja määruse eelnõu „Volituste andmine ühistranspordiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks“.

19. juunil 2018.a

- eraldati Saarde valla 2018. a reservfondist 535 eurot Kilingi-Nõmme Raamatukogule;
- eraldati Saarde valla 2018. a eelarvest sihtotstarbelise mittetulundustegevuse toetusena 770 eurot mittetulundusühingule Ristiküla Külaseltsi kodukandipäeva läbiviimiseks 28. juulil 2018. a;
- otsustati väljastada ehitusluba aadressil Saarde vald Rabaküla Jõeääre vkt 4 elamu rajamiseks;
- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Surju külas asuva Uuepeedu katastriüksuse (75601:001:0013, registriosa nr 1062906) jagamiseks ja määrati Uuepeedu katastriüksuse jagamisel tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid alljärgnevalt:
 - Uuepeedu katastriüksus, sihtotstarve 100% elamumaa (001; E); Surju küla, Saarde vald, Pärnumaa;
 - Uuepeedu katastriüksus, sihtotstarve 100% maatulundusmaa (011; M); Surju küla, Saarde vald, Pärnumaa;
- otsustati ühekordsete toetuste maksmine.

26. juunil 2018. a

- kinnitati Osühing Vekso 2017. a majandusaasta aruanne;
- otsustati väljastada ehitusluba OÜ-le Nurme Teedeehitus elamu, küüni ja lauda lammutamiseks aadressil Siina (katastritunnus 71101:001:0076), Sigaste küla, Saarde vald, Pärnu

maakond;

- otsustati väljastada ehitusluba Osühingule Saarde Kommunaal Kilingi-Nõmme ÜVK ALA-2 torustike rekonstrueerimiseks ja rajamiseks alljärgnevatel koha-aadressidel:
 - katastritunnus 30601:002:0056, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Ringpuiestee;
 - katastritunnus 30601:002:0054, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Karja tänav;
 - katastritunnus 30601:002:0064, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kõrge tänav L3;
 - katastritunnus 30601:003:0050, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kirde tänav;
 - katastritunnus 30601:006:0037, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kantsi tänav;
 - katastritunnus 30601:006:0045, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kantsi tn 7a;
 - katastritunnus 30601:006:0042, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Pärnu tn 73;
 - katastritunnus 30601:005:0051, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Jaama tänav;
 - katastritunnus 30601:005:0053, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Urve põik;
 - katastritunnus 30601:006:0009, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Aia tn 22;
 - katastritunnus 30601:004:0036, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Tallinn-Lelle-Pärnu Mõisaküla 175,56-176,45 km;
 - katastritunnus 30601:002:0062, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kõrge tänav L1;
 - katastritunnus 30601:002:0067, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Pärnu tänav L2;
 - katastritunnus 30601:002:0047, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Aru tänav;
 - katastritunnus 30601:002:0044, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Luha tänav;
 - katastritunnus 30601:003:0051, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Tiigi tänav;
 - katastritunnus 30601:003:0052, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Vainu tänav;
 - katastritunnus 30601:006:0023, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Aia tänav;
 - katastritunnus 30601:006:0044, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Aia tn 15a;
 - katastritunnus 30601:006:0126, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Aia tn 11;
 - katastritunnus 30601:005:0056, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Urve tänav;
 - katastritunnus 30601:005:0052, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Öie tänav;
 - katastritunnus 30601:005:0047, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Urve tn 4a;
 - katastritunnus 30601:005:0046, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Urve tn 4 // 6;
 - katastritunnus 30601:005:0057,

Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Vana tänav L1;

- katastritunnus 30601:005:0055, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, 19302 Kilingi-Nõmme-Kiisa tee;
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- muudeti Pärnu maakonnas Saarde vallas Kalita külas asuva katastriüksuse lähiaadress alljärgnevalt: vana lähiaadress Pärna, katastritunnus 71102:005:0036, uus lähiaadress Peetri;
- otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Saarde valla munitsipaalomandis oleva Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Luite (71001:001:0182, registriosa number 7135650) maaala koormamiseks Osühing Saarde Kommunaal kasuks, koormatava maa-ala pindala on 25 m²;
- otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Saarde valla munitsipaalomandis oleva Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Pärnu tn 2a (30601:001:0105, registriosa number 9321850) maa-ala koormamiseks Osühing Saarde Kommunaal kasuks, koormatava maa-ala pindala on 345 m²;
- otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Saarde valla munitsipaalomandis oleva Pärnu maakonnas Saarde vallas Saarde külas asuva Humalaste puhkeala (71102:002:0366, registriosa number 4462206) maa-ala koormamiseks Osühing Saarde Kommunaal kasuks, koormatava maa-ala pindala on 362 m²;
- otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Saarde valla munitsipaalomandis oleva Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva Aia tn 15 (30601:006:0044, registriosa number 6321450) maa-ala koormamiseks Osühing Saarde Kommunaal kasuks, koormatava maa-ala pindala on 74 m²;
- nõustuti järgmiste Pärnu maakonnas Saarde vallas asuvate maaüksuste riigi omandisse jätmisega riigi omandisse jäävate hoonete ja rajatiste aluse ning neid teenindava maana ja määrati maaüksustele sihtotstarbed ja lähiaadressid alljärgnevalt:
 - Kalita külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1004120083), pindala 12,40 ha, sihtotstarve 100% maatulundusmaa 011 M; L, lähiaadress Laiksaare metskond 113;
 - Saunametsa külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1803200003), pindala 0,70 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Kollanõmme-Kolmenurga tee;
- nõustuti järgmiste Pärnu maakonnas Saarde vallas asuvate maaüksuste riigi omandisse jätmisega riigi omandisse jäävate

hoonete ja rajatiste aluse ning neid teenindava maana ja määrati maaüksustele sihtotstarbed ja lähiaadressid alljärgnevalt:

- Jäärja külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1602260013), pindala 0,31 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Mäna tee;
- Laiksaare külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1805280009), pindala 0,35 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Kuusiku tee;
- Laiksaare külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1510070004), pindala 0,49 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Kuusiku tee;
- Lodja külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1304010025), pindala 1,21 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Riitskulli tee;
- Lodja külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1805280010), pindala 1,28 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Riitskulli tee;
- Saunametsa külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1803200002), pindala 0,11 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Riisselja tee;
- Veelikse külas asuv maaüksus (vaba maa taotlus AT1602260015), pindala 0,49 ha, sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Kaasiku tee.;
- hajaasustuse programmi raames sõlmitud toetusleping nr 2-5.3/40 loeti seoses täitmise võimatusena ennetähtaegselt lõpenuks;
- pikendati Saarde vallas Surju külas aadressil Surju keskus 4-3 asuva korteri kasutamiseks sõlmitud üürilepingut üürilepingus toodud tingimustel kuni 30. juunini 2019. a;
- otsustati ühekordse toetuse maksmine, lastelaagri toetuse maksmine ja küttetoetuse maksmisest keeldumine.

03. juulil 2018.a

- otsustati väljastada ehitusluba Osühingule Saarde Kommunaal Kilingi-Nõmme ÜVK ALA-4 torustike rekonstrueerimiseks ja rajamiseks alljärgnevatel ehitiste koha-aadressidel:
 - katastritunnus 30601:003:0054, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Pärnu tänav L3;
 - katastritunnus 30601:004:0039, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Kivi tänav L2;
 - katastritunnus 30601:003:0047, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Muru tänav;
 - katastritunnus 30601:004:0044, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Uus tänav;
 - katastritunnus 30601:004:0043, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Mängu tänav;
 - katastritunnus 30601:004:0037, Pärnu maakond, Saarde vald, Kilingi-Nõmme linn, Vana tänav L2;
 - katastritunnus 30601:004:0040, Pärnu maakond, Saarde vald, Ki-

- lingi-Nõmme linn, Savi tänav.;
- otsustati kinnitada ja väljastada projekteerimistingimused aiamaa laiendamiseks üle 33% selle esialgu kavandatud mahust aadressil Kopra, Metsääre küla, Saarde vald, Pärnumaa;
 - otsustati kinnitada ja väljastada projekteerimistingimused Saarde Vallavalitsusele hallatava asutuse Kilingi-Nõmme Muusikakool siseruumide rekonstrueerimise projekterimiseks aadressil Pargi tn 6, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, Pärnu maakond;
 - otsustati anda kasutusluba 15 kW päikeseelektrijaama kasutuse võtmiseks aadressil Järveotsa, Jäärja küla, Saarde vald, Pärnu maakond;
 - otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
 - otsustati kuulutada välja riigihange „Soojusenergia ostmine“ ja viia see läbi avatud hanke menetlusena, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
 - otsustati kuulutada välja riigihange „Purustatud kruusa tootmine Kamali karjääris“ ja viia see läbi lihthankemenetlusena, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
 - otsustati kuulutada välja riigihange „Lavi paisjärve supluskohta juurdepääsutee rajamine“ ja viia see läbi lihthankemenetlusena, pakkumuse hindamise kriteeriumiks määrati madalaim hind;
 - määrati Kalda tee 22 katastriüksusele 71102:002:0274, üldpindalaga 11357 m² sihtotstarbeks maatulundusmaa, mille koosseisu määrata vastavalt katastriüksuse plaani eksplikatsioonile järgmised kõlvikud: haritav maa 8540 m², looduslik rohuma 1110 m², õuema 1707 m²;
 - otsustati esitada Saarde Vallavalikogule otsuste eelnõud „Reformimata maade taotlemine Saarde valla munitsipaalomandisse“, „Arvamuse andmine Vangu liivakarjääri kaevandamisloa taotluse ja otsuste eelnõude kohta“ ja „Vallavara võõrandamine avaliku enampakkumise korras“.

05. juulil 2018. a

- nõustuti järgmiste Pärnu maakonnas Saarde vallas asuvate maaüksuste riigi omandisse jätmise ja määramise maareservina ja määrati maaüksustele sihtotstarbed ja lähiaadressid alljärgnevalt:
 - Kilingi-Nõmme linnas asuv maaüksus (piiriettepanek AT1806040015), ligikaudne pindala 8321 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa 011; M, lähiaadress Alajaama tee 1;
 - Kilingi-Nõmme linnas asuv maaüksus (piiriettepanek AT1806040017), ligikaudne pindala 755 m², sihtotstarve 100% transpordimaa 007; L, lähiaadress Alajaama tee;
 - Kilingi-Nõmme linnas asuv maaüksus (piiriettepanek

- AT1806040016), ligikaudne pindala 3353 m², sihtotstarve 100% maatulundusmaa 011; M, lähiaadress Alajaama tee 2;
- anti luba Firestudio OÜ-le ilutulestiku (kestus ligikaudu 5 minutit) korraldamiseks vastavalt esitatud ilutulestiku projektile 14.07.2018. a ajavahemikus kell 23.45 – 23.59 Pärnu maakonnas Saarde vallas Allikukivi külas Vanamõisa tee 6 territooriumil;
- kinnitati 2018. a juulikuus juubelitoetuse väljamaksmine kogusummas 600 eurot;
- otsustati esitada Saarde Vallavalikogule otsuse eelnõu „Osalemine 2018.a hajasutuse programmis“.

18. juulil 2018. a

- otsustati pikendada Pindi Kinnisvara OÜ-le väljastatud välireklaami paigaldusluba Kilingi-Nõmme linnas Pärnu tn 37 kinnistul (katastritunnus 30601:007:0011) olemasoleva välireklaami osas üheks aastaks tähtajaga alates 01.08.2018- 31.07.2019 maksu-määraga 5 €/m² kuus;
- otsustati soodustuste andmine olmejäätmeveol;
- otsustati üldharidusliku kooli lõpetaja toetuse maksmine;
- anti nõusolek Pärnu maakonnas Saarde vallas Saunametsa külas asuva Kilingi metskond 3 katastriüksuse (katastritunnus 75601:006:0243, riigi kinnisvararegistri objekti kood KV2015M1) jagamiseks ja määrati Kilingi metskond 3 katastriüksuse jagamisel tekkivatele katastriüksustele lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid alljärgnevalt:
 - Kilingi metskond 3, sihtotstarve 90% maatulundusmaa ja 10% kaitsealune maa; Saunametsa küla, Saarde vald, Pärnumaa;
 - Riisselja kruusakarjäär 1, sihtotstarve 100% mäetööstusmaa; Saunametsa küla, Saarde vald, Pärnumaa;
 - Riisselja kruusakarjäär 2, sihtotstarve 100% mäetööstusmaa; Saunametsa küla, Saarde vald, Pärnumaa;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- volitada Osahingut Saarde Kommunaal muutma osahinguhallata antud elu-ruumi kasutamiseks sõlmitud üürilepinguid;
- otsustati korraldada Saarde vallale kuuluva Saarde vallas Tihe-metsa alevikus Asuveree tee 9-1 asuva korteriomandi (katastritunnus 71101:006:0074, registrioriosa nr 2744506, elumumaa 100%, 425/8577 mõttelist osa kinnistust ja reaalselt eluruum nr 1, mille üldpind on 42,50 m²) kui valitsemise otstarbeks mittevajaliku vara võõrandamiseks avalik kirjalik enampakkumise ja kinnitati enampakkumise läbiviimise tingimused;
- eraldati Saarde valla 2018. a reservfondist 669 eurot Kilingi-Nõmme Klubile;
- otsustati ühekordse toetuse maksmine.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Saarde Vallavalikogus

20. juuni 2018. a

- võeti vastu määrus nr 22 „Volituste andmine ühistranspordiseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks“;
- võeti vastu otsus nr 22 „Saarde Vallavalikogu revisjonikomisjoni aruanne“, millega võeti teadmiseks Saarde Vallavalikogu revisjonikomisjoni aruanne Surju valla 2017.a majandusaasta aruande ja revisjonikomisjoni tegevuse kohta;
- võeti vastu otsus nr 23 „Surju valla 2017.a majandusaasta aruande kinnitamine“;
- võeti vastu otsus nr 24 „Arvamuse andmine Kanaküla II uuringuruumi üldgeoloogilise uurimistöö loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, millega anti Keskkonnaametile nõusolek Maavarade OÜ-le üldgeoloogilise uurimistöö loa andmiseks Kanaküla II uuringuruumis, sest uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi ja kohaliku omavalitsuse huviga ning annab informatsiooni maavara varude kohta antud piirkonnas. Samuti otsustati teha Keskkonnaametile ettepanek lisada uurimistöö loale täiendav tingimus, mille kohaselt uuringu läbiviijal tuleb rasketehnikaga liikumine kohalikul Kanaküla-Pütsepa teel eelnevalt kooskõlastada Saarde Vallavalitsusega;
- võeti vastu otsus nr 25 „Arvamuse andmine Kauoja II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, millega anti Keskkonnaametile nõusolek Teesiht OÜ-le uuringuloa andmiseks Kauoja II uuringuruumis, sest maavara tarbevaru uuring ei ole vastuolus riigi ja kohaliku omavalitsuse huviga ning annab olulist informatsiooni maavara varude kohta antud piirkonnas. Samuti otsustati teha Keskkonnaametile ettepanek lisada uuringuloale täiendav tingimus, mille kohaselt uuringu läbiviijal tuleb rasketehnikaga liikumine kohalikul Lodja-Puujala teel eelnevalt kooskõlastada Saarde

Vallavalitsusega;

- võeti vastu otsus nr 26 „Arvamuse andmine Kikepera III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse ja otsuse eelnõu kohta“, millega anti Keskkonnaametile nõusolek Teesiht OÜ-le uuringuloa andmiseks Kikepera III uuringuruumis, sest maavara tarbevaru uuring ei ole vastuolus riigi ja kohaliku omavalitsuse huviga ning annab olulist informatsiooni maavara varude kohta antud piirkonnas ning otsustati informeerida loa taotlejat, loa andjat ja uuringu teostajat asjaolust, et Saunametsa-Paikuse tee nr 7560012 ning selle sildade ja truupide seisund ei võimalda ilma põhjaliku renoveerimiseta raskevedusid. Renoveerimine eeldab toimivate piirdekraavide rajamiseks eesvoolude süvendamist, viimast takistavad aga Kikepera looduskaitsealade piirangud. Samuti seati tingimuseks kooskõlastada Saunametsa-Paikuse tee nr 7560012 kaitsevööndi ulatus ja võimalik uuringu teostamine ning maavara varu arvele võtmine nimetatud tee kaitsevööndis tee valdajaga/omanikuga ning otsustati teha Keskkonnaametile ettepanek lisada uuringuloale alljärgnevat täiendavat tingimust, et uuringu läbiviijal tuleb rasketehnikaga liikumine kohalikul Saunametsa-Paikuse teel eelnevalt kooskõlastada Saarde Vallavalitsusega;
- võeti vastu otsus nr 27, millega tunnustati kehtetuks Surju Vallavalikogu 22. mai 2006.a otsus nr 16 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ Uulu detailplaneeringu algatamise kohta;
- võeti vastu otsus nr 28, millega tunnustati kehtetuks Surju Vallavalikogu 30. oktoobri 2006.a otsus nr 35 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ Allika detailplaneeringu algatamise kohta;
- võeti vastu otsus nr 29, millega tunnustati kehtetuks Surju Val-

lavolikogu 23. jaanuari 2008.a otsus nr 2 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ Vee katastritriüksuse ja tee nr 7560004 Rabametsa-Ilvese detailplaneeringu algatamise kohta;

- võeti vastu otsus nr 30, millega tunnustati kehtetuks Surju Vallavalikogu 23. jaanuari 2008. a otsus nr 3 „Detailplaneeringu algatamine ja lähteülesande kinnitamine“ Postikooli detailplaneeringu algatamise kohta;
- informatsiooni osas kuulati vallavanem Indrek Taltsi informatsiooni sotsiaalkorterite ja -eluaseme probleemide lahendamise küsimuses, informatsiooni Kilingi-Nõmme Klubi põlengujärgsete taastamistööde kohta, informatsiooni Tihemetsa Spordikompleksi osas tehtud tööde ja tellitud eksperthinnangute kohta, informatsiooni koostöös konsultandi Civitta Eesti AS-ga toimunud koosoleku kohta perearstikeskuse rajamise teemal, informatsiooni peapiiskopi külas-käigu kohta, informatsiooni gümnaasiumi endise töökoja hoone projekteerimise kohta ja informatsiooni Tali koolimaja hoone müügi ettevalmistamise kohta. Samuti kuulati volikogu liikme Margus Kuke küsimust volikogu eelmise koosseisu eelarvekomisjoni esimehe ja volikogu haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni esimehe Heli Juhkamsoo ülevaadet komisjoni poolaasta tööst. Volikogu esimees andis informatsiooni võidupüha tähistamise kohta Kilingi-Nõmme lipuväljakul, informatsiooni arengukava tööriühmade kohta, informatsiooni linnade ja valdade suvepäevade toimumise kohta, informatsiooni Pärnumaa omavalitsuste seminari toimumise kohta ja informatsiooni volikogu komisjonide esimeestele lähtuvalt volikogu istungi toimumise ajast komisjoni tööaja regulaarse planeerimise kohta.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Ülevaade Kilingi-Nõmme ÜVK ehitustöödest

Ehitushanke „Kilingi-Nõmme ÜVK torustike rekonstrueerimise ja rajamise projekteerimis-ehitustööd“ leping Saarde Kommunaal OÜ ja Wesico Project OÜ vahel allkirjastati 13.02.2018.

Tänaseks päevaks on tänu tellija, töövõtja ja inseneri meeskonnade heale koostööle kogu lepingumahu tööprojektid valminud, väljastatud on ehitusloa ja ka töödega on alustatud.

Esimesena valmisid projektid aladele 1 (Raba, Kase, Veski, Sambla, Piiri, Nõmme tänavad) ja 3 (Järve, Järve põik, Jõe tänavad) ning nendes piirkondades algasid tööd juba juunis.

Sel kuul alustati ehitustöid alas 4 (Vana, Uus, Kivi, Savi, Muru tänavate piirkond) ja töid plaanitakse lähiajal alustada ka alas 2 (Karja, Kirde, Urve, Urve põik, Jaama, Saarde, Muru, Savi, Kivi,

Mängu tänavate piirkond).

Töid teostatakse hetkel kokku seitsme brigaadiga ja tööde teostamisel suuri takistusi pole esinenud, kui välja arvata mõned veekatkestused, mis on suuresti tingitud olemasolevate torustike halvast seisust ja sulgemisvõimaluste vähesusest.

Arvestades Kilingi-Nõmme geoloogilist situatsiooni (liivane pinnas ja vesi), on aga sügavates lõikudes tööd raskendatud, sest kaevikusse tungiv vesi destabiliseerib kaeviku püsivust ja seetõttu on vaja kasutada tugiseinu.

Praeguse töötempoga on kuu ajaga torustikke paigaldatud umbes 20% projektimahust.

Hetkel töö kiirusele ja kvaliteedile tellijal ega inseneril etteheiteid pole ja selline tulemus annab kinnitust, et tööd toimuvad graafikujärgselt ning tööde lõpptähtaeg

(15.12.2018) ohus ei ole.

Arvestades asjaolu, et torustiketööd lõpetatakse külmal perioodil (talvel), siis lõplikud trassikorida taastamistööd teostatakse 2019.aasta kevadel.

Nagu kohalikud elanikud on aru saanud, siis on kaevetööde ja nende teostamiseks vajaliku tehnika liikumise tõttu tavaliselt praktiliselt terves linnas häiritud ning seepärast palume kõigilt elanikelt ehitustööde ajal täiendavat tähelepanelikkust liikluses.

Morten Aasaaroht
Saarde Kommunaal OÜ

Euroopa Liit
Ühtekuuluvusfond

Eesti
tuleviku heaks

Enampakkumise teade

Saarde Vallavalitsus korraldab avaliku kirjaliku enampakkumise Saarde vallale kuuluva Saarde vallas Tihemetsa alevikus **Asuvere tee 9-1 asuva korteriomandi** (katastritunnus 71101:006:0074, registrios nr 2744506, elamumaa 100 %, 425/8577 mõttelist osa kinnistust ja reaalsu eluruum nr 1, mille üldpind on 42,50 m²) võõrandamiseks.

Alghind enampakkumisel on 2100 eurot, tagatisraha 210 eurot ja osavõtutasu 21 eurot. Tagatisraha ja osavõtutasu müügiobjekti osas tasuda hiljemalt 13.08.2018. a kella 10.00-ks Saarde Vallavalitsuse arveldusarvele EE972200221011807958. Makse selgitusse märkida „Tihemetsa alevikus Asuvere tee 9-1 asuva korteriomandi enampakkumine”. Enampakkumisest osavõtjale, kes ei teinud parimat pakkumist, tagastatakse tagatisraha viie päeva jooksul pärast

enampakkumise tulemuste kinnitamist või enampakkumise nurjunuks kuulutamist. Osavõtutasu osavõtjatele ei tagastata, välja arvatud juhul, kui enampakkumine jäi ära osavõtjatest mitteolenevatel põhjustel.

Enampakkumisel osalemiseks täita vormikohane avaldus, mille vorm on kättesaadav Saarde valla veebilehel: <http://saarde.kovtp.ee/>.

Pakkumised esitada kirjalikult suletud ümbrikus **13.08.2018. a kella 10.00-ks** aadressil Saarde Vallavalitsus, Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa. Pakkumised avatakse Saarde Vallavalitsuses samal aadressil 13.08.2018 kell 10.30.

Täpsem info Saarde valla veebilehel <http://saarde.kovtp.ee/>. Lisainfo objekti kohta telefonil 449 0139 (Martti Rooden) või e-posti aadressil info@saarde.ee

Kiire interneti sooviavalduste esitamise võimalused

Elektrilevi kaardistab ja kogub kokku sooviavaldused kiire internetiühendusega liitumiseks. Oma sooviavaldused tuleb edastada hiljemalt 31. augustiks 2018.

Sooviavaldusi kiire interneti võrguga liitumiseks saavad esitada kõik inimesed üle Eesti ning selleks ei pea olema Elektrilevi klient.

Avaldusi kogutakse:

- veebilehe teel, sooviavalduse esitamine asub lingil – <https://www.elektrilevi.ee/kiireinternet>

www.elektrilevi.ee/kiireinternet - kirjalikult Saarde Vallavalitsuses ja Surju teeninduskeskuses

Elektrilevi poolt rajatav kiire interneti võrk on avatud kõigile sideteenuste pakkujatele. See tähendab, et internetiteenust saavad võrgu kaudu pakkuda kõik operaatorid. Elektrilevi ise internetiteenuseid müüma ei hakka.

Lisainfo Elektrilevi veebilehel <https://www.elektrilevi.ee/kiireinternet>

Turvaline suvepuhkus

Õppeaasta on lõppenud ning käes on mõnus väljateenitud puhkus. Nägemist igapäevased koolipingi nühhimised ja varajased ärkamised. Et aga kõike seda rõõmu, sära, puhkust ning lõbu ei hakkaks varjutama miskit halba, siis peaks omale ikkagi meelde jätma mõningased olulised pidepunktid. Järgides lihtsaid mõtteid ning reegleid on koolivaheaeg lõbus ja turvaline.

Liikluses osaledes ratta või mõne muu sõiduvahendiga hoolitse ikka enda ja teiste ohutuse eest. Tuleta meelde, millised nõuded peavad liikluses osalemiseks olema täidetud ja kas valitud sõidu või liiklusvahend on sinu eale lubatud ka liiklusseaduse mõttes. Viimasel ajal on trendiks kujunenud sõidutõrjete soetamine alaealistele, kellel puuduvad vajalikud oskused ja teadmised ning samuti juhuluba. Siinkohal paneksin lapsevane-

matele südamele, et liikluses osalemine ei ole õnnemäng ja siin on vaja mõelda tõsiselt võimalikele tagajärgedele, mis võivad kaasneda kogemuse puudumise ja vajaliku koolituse (autokooli) läbimise tunnustuse (juhuluba). Piltlikult öeldes, kas me oleme valmis vastutama ja võtma vastutust enda lapse ohtu seadmises ning rääkimata kaasliiklejate ohustamises.

Oluline tähtsus on ka sellel, et lapsevanemad oleks kursis, millega lapsed tegelevad, kellelega liiguvad ringi ning kokkulepped, millest kinnipidamine on lapsele kohustuseks tema turvalisuse tagamiseks. Ka laste tegemised on olulised ning üks tähtis osa nende igapäevasest toimetamisest on sõpradega aja veetmine. Need tegevused aga võiksid olla vanematele teada, et kus tema laps asub, kellega ta on ja väga hea oleks kui vanematel oleks ka kontaktid kuhu pöörduda, kui laps ei naase õigeks ajaks kokkulepitud kohta. Pole harvad need juhud, kus vanemad teavad, et laps on sõbral külas aga kus sõber elab, kas sõbra vanemad on teadlikud ning kontaktist ei ole õrna aimu. Milleks kõike seda? Ikka selleks, et oleks vajadusel võimalik lapsega kontakt saada ning juhul, kui see pole võimalik, siis teame kus otsimist alustada. Suurriitustel soovime väikelastele panna taskusse või kääpaelale vanemate number, et tagada üks võimalus kaotsi läinud laps leida ja vanemateni toimetada.

Alaealine ja alkohol ei sobi kokku. Alkohol ei aita ühtegi pidu paremaks teha. Alkoholi tarvitamine alaealine ei ole valmis vastutama tagajärgede eest, mis sellega võivad kaasneda. Alkoholi tarvitamine alaealist on kerge mõjutada ning ära kasutada. Kas aga üks hea pidu on seda väärt, et hiljem seda sügavalt kahetseda või lausa elu lõpuni mäletada, kui väga halba kogemust?

Märka ja aita märgata. Kui näed, et keegi on hädas ja vajab kiiresti abi, siis ära jää ükskõikseks, vaid mõtle, kuidas saab abivajajat aidata. Kui endal teadmised puuduvad või jääb julgusest väheks palu kellegi abi, sest meie hoolimine võib muuta kellegi elu paremaks või isegi päästa. Olgu selleks ükski uitav laps, maha kukkunud vanur või eluga kimbatuses nooruk – igaüks neist võib olla keegi meie lähedastest.

Turvalist suve kõigile!

Heidi Sosi
noorsoopolitseinik

Vanemlusprogramm „Imelised aastad“

Saarde Vallavalitsus koostöös Terwise Arengu Instituudiga pakub 3-8 aastaste laste vanematele võimalust osaleda vanemlusprogrammis „Imelised aastad“.

Koolitusprogrammi „Imelised aastad“ eesmärgiks on aidata vanematel ennetada laste käitumis- ja arenguprobleeme ning omandada vajalikke vanemlike oskusi. Tegemist on tõendus- ja vanemlusprogrammi, mis tähendab, et koolituste mõju on teadusuuringutega tõestatud. Senised uuringud näitavad, et programmis õpitu rakendamise järel suurenevad laste sotsiaalsed oskused, paraneb enesekontroll, probleemide lahendamise ning eakaaslastega suhtlemise ja enesekehtestamise oskus, vähenevad konfliktiolukorrad ja suureneb empaatiavõime. Uuringud on näidanud, et programmi läbimine avaldab positiivset mõju ka vanematele. Lapsevanematel paranevad märgatavalt vanemlikud

oskused ja väheneb stress. Muutused vanemate käitumises mõjutavad omakorda laste käitumist positiivselt suunas

Programmi „Imelised aastad“ oodatakse osalema 3-8 aastaste laste vanemaid, kelle lastel esineb mõningaid käitumisprobleeme, nt. kohatine agressiivne käitumine, ilmingud käitumisest, mis võivad viidata hüperaktiivsusele, hajutatud tähelepanuvõime, valetamine, sõnakuulmatus jne. Grupis osaleb kuni 14 lapsevanemat, ühest perest eelistatavalt nii ema kui isa, aga osaleda võivad ka lapse vanavanemad või teised temaga igapäevaselt tegelevad täiskasvanud. Et koolitusel saaks osaleda kogu pere, korraldatakse koolitusega samades ruumides lastehoid ning kõikidele osalejatele pakutakse kerget õhtusööki. Koolitus algab 17. augustil 2018, kestab 16 nädalat, toimub kord nädalas esmaspäeviti kell 17.00 kuni 19.00 Kilingi-Nõmme lasteaias Kröll.

Koolitusprogrammi viivad läbi vastava väljaõppe saanud grupijuhid Monika Koppel ja Olga Sunjajeva.

Koolitus on lapsevanematele tasuta.

Hea lapsevanem! Kui Sa tunnend, et ülalpool kirjeldatu pakkus sulle huvi ning Sa oled valmis panustama enda ja oma lapse kooskasvamisse, siis võta koolitusele registreerumiseks või lisainfo saamiseks ühendust:

Saarde valla lastekaitse spetsialist Merike Maidle, telefon 5331 4122, e-posti aadress merike.maidle@saarde.ee või

Kilingi-Nõmme lasteaed Kröll direktor Evi Lapp, tel 449 2212.

Lisainfo: <http://tarkvanem.ee/koolitused/>

<http://www.tai.ee/et/instituut/koostoopprojektid/vanemlusprogramm>

Merike Maidle
lastekaitse spetsialist

Kilingi-Nõmmes on jälle võimalus taotleda ID-kaarti!

ID-kaardi taotlusi saab esitada 06. septembril 2018 kell 10.00-11.00 Kilingi-Nõmme klubis (Pärnu 73).

Taotlemiseks vajalikud dokumendid:

- taotlusankeet
- isikut tõendav dokument;
- üks värvifoto mõõtmetega 40x50 mm;
- riigilõivu (25.00 €, alla 15-aastased isikud, puudega isikud ja üldtingimustel vanaduspensionid ikka jõudnud isikud 7.00 €) tasumist tõendav dokument.

Sel päeval saab fotosid teha ja vastavat ankeeti täita kohapeal.

Võtke kindlasti kaasa kehtiv isikut tõendav dokument!

Võimalusel soovime tasuda riigilõivu eelnevalt internetipangas või postipangas.

Tasumine pangalaekandega

Saaja: **Rahandusministeerium**
Viitenumber: **2900082443**
SEB: **EE891010220034796011**
Swedbank:
EE932200221023778606

Danske Bank:

EE403300333416110002

Luminor Bank:

EE701700017001577198

Riigilõivu makse selgituses märgi „ID-kaardi taotlemine“ ja inimese nimi, kelle eest riigilõivu tasuti.

Palume kindlasti eelnevalt registreerida vallavalitsuse telefonidel 449 0135, 449 0163 või e-posti aadressidel info@saarde.ee, mari.treial@saarde.ee.

Lõvi Leo külastas lasteaeda

Ühel ilusal hommikul külastas noorsoopolitseinik koos oma tubli paarimehe Lõvi Leoga Kilingi-Nõmme lasteaeda. Lasteaed oli korraldanud liikluspäeva, mille raames olid tublid kasvatajad kutsunud politseiniku tarkuseteri jagama. Liikluspäeva teemaks oli jalgratta tehniline seisukord, kiivri kandmise kohustus ja miks peab liikluses arvestama teistega. Lisaks said lapsed harjutada rattaga sõites jalakäijate märkamist teel, tasakaaluhooldmist aeglaselt sõites ja pandi proovile oskusi, kus

tänuõnadan vanematele ja kasvatajatele, kes on tublilt lastega liiklustemaatika õpetusi jaganud. Ühiselt kontrolliti üle kõik rattad ning pöörati tähelepanu väikestele puudujääkidele. Märkimisväärne on aga see, et kui igapäevaselt tänavapildis on näha pea iga kolmandat last ilma kiivrita, siis lasteaias olid kõik väikesed rattasõbrad varustatud kiivriga.

Peale Kilingi-Nõmme lasteaeda jõudis Lõvi Leo ka kiire külastuse teha Surju lasteaeda. Surju lasteaias olid rattasõbrad samuti väga tub-

Foto: Heili Tohv

tuleb teiste liiklejatega arvestada. Lapsevanemate rahustuseks ütlen, et kõik harjutused toimusid lasteaias territooriumil.

Peab tõdema, et suureks üllatuseks olid lapsed väga hästi kursis, millised nõuded peavad rattaga sõitmiseks olema täidetud. Siinkohal

lid ning on näha, et kasvatajate ja vanemate koostöö laste turvalisuse huvides kannab vilja. Hoiame seda joont ka edaspidi ja anname lapsele mõista, et tema ohutus on tähtis igal sammul.

Parimate soovidega
noorsoopolitseinik Heidi

Forseliuse suvekool

Ka sellel suvel olid B. G. Forseliuse Seltsi Noortekogu liikmed oodatud suvekooli, mis viis meid Rannarootslaste radadele Haapsalus, Vormsi saarel ja mujal Läänemaal. Noorte seas väga populaarne suvekool kandis juba järjekorranumbrit 29. Kohal olid õpilased-noortekoguliikmed Haljalast, Rakverest, Kolga-Jaanist, Kambjast, Mõnistest, Tõstamaalt, Mõisakülalt ja Kilingi-Nõmmest. Sellel suvel esindasid meie kooli Anete Lensment, Annika Vunk, Berit Vahter, Maria Peterson, Tuuli Marlen Järviste ja õpetaja Signe Vahtramäe.

Nagu juba traditsiooniks on saanud, on suvekooli „tunniplaan“ tihe ja sündmusterohke. Pikad päevad täis uut ja huvitavat võivad küll tunduda väsitavad, kuid vaprad reisisellid sellest ei heitu. Suvetskooli esimene tund oli Matsalu rahvusparki külastuskeskuses, millele järgnes matk mööda Penijõe kallast vaatetornini (matkaraja kogupikkus oli 3,2 km), misjärel suundusime Lihulasse, kus Läänemaal pühendunud arheoloog ja ajaloolane Mati Mandel rääkis Lihula piiskopilinnusest ning põgusalt ka mõisahoonest. Taas bussi ja suund Rõude muuseumisse, kus vaprad vabatahtlikud on võtnud talletada ümbruskaudsete külade ajaloo läbi esemete ja käsitöö.

Teisel päeval võttis suvekool suuna Vormsile, kus meie vahva giid Meeme Veisson viis läbi ligi 5 tundi kestnud õppetunni ajaloo, loodusest, traditsioonidest, tavadest ja paljust muust. Muuhulgas

külastasime ka väikest Vormsi koolimaja, kus saime teada, et iga 7.-9. klassis õppiv neiu valmistab endale koolilõpuks päris oma rahvariided ja olgu siinjuures mainitud, et see ei ole mitte loov-

Lihula mõisas. Foto: Signe Vahtramäe

töö raames, vaid nagu ütles käsitööõpetaja, et „loovtöö on ikka loovtöö ja käsitöö tund on käsitöö tund!“. Vormsilt tagasi jõudnud jätkus kunstiopetuse ja kirjanduse tund Iloni Imedemaal. Imedemaal oli tõesti imede maa, kus sai jonnistada ka „väga üksildast kukekest“, et anda omapoolne panus näitusele „1000 üksikut kukekest“. Päev jätkus Kaire Reiljan'i ajalootunniga Haapsalu vanalinnas, piiskopilinnuses ja raekojas, promeneerisime ka kuulsal Haapsalu promenaadil.

Kolmas päev algas varajase karjääriõppetunni ning tutvumiskäiguga Haapsalu Kutsehariduskeskuses, mis oli sisukas, huvitav ja õpetlik. Hommik jätkus giid

Ülle Ehala saatel ajalootunnis Rannarootslaste muuseumis, millele järgnes bussireis Noarootsi poolsaarele. Kuulasime lugusid rannarootslaste elust-olust läbi erinevate ajastute, nende ilume-

raadi hoones ning siiani perekond von Rosen'ile kuuluvas Saare mõisas, kus pakuti meile maitstvat lõunasööki. Silmailu ja hingekehtust leidsime Haava talu iluaeda, mis nimetatud ka presidendi auraha vääriliseks, külastades. Kui sinna kanti sattute, külastage seda kindlasti! Päev jätkus, giid Silja Silver'i juhendamisel, geograafia tunniga RMK Nõva külastuskeskuses. Vaatasime/kuulasime videoettekannet „Maa, mis tõuseb merest“, kus tutvustati geoloogilisi protsesse ranniku kujunemisel ja Neugrundi meteoriidkraatri avastamislugu, pärast mida sai uurida mikroskoobi all Eesti ja maailma eri paigust kogutud liivasid – milline imeline maailm meile seal avanes! Väga kaua meid seda ilu imetleda ei

vees, kes jalgu märjaks ei tahtnud teha, said meisterdada liivalosse. Edasi juhatas meie giid uudistama Neugrundi meteoriidkraatri tekimisel moodustunud bretša kive, milliseid võib leida ainult Eestist. Usinamad leidsid endale kojuvimiseks ka mõned näidised.

Neljas päev algas väga huvitava ja põneva ajalootunniga taas Haapsalu piiskopilinnuses, kuid tähelepanu keskmes oli sellel päeval toomkirik. Õpetajaks seekord taas Ülle Ehala. Ajalootund jätkus Raudtee- ja Sidemuuseumis. Meie suvekool sai meeliülendava ja rõõmsa lõpu Haapsalu vanalinnas, promenaadil ja viikide (maakeeli „lahesoppide“) vahel huvisõidurongi „Peetrike“ tuuriga. Rõõmus reisiseltskond lehvitas vahetpidamata linnarahvale ja -külalistele hõigates tervitusi ja soovides hääd, meie noortele vastati samuti naerusuiste lehvituste saatel.

Tundub, nagu me ei maganud ega söönud, kuid see ei ole päris nii. Mugavat öömaja pakkus meie Haapsalu Kutsehariduskeskuse hostel ja kõhud saime täis Cafe Tallinn kokkade hääd ja paremat maitstes ja veel paaris teises söögikohas.

Esimeste sõpradega jätsime hüvasti juba Haapsalus, misjärel algaski meie kodutee. Neli meeleolukat ning inforohket koolipäeva on nüüdseks ajalooks saanud. Kohtumiseni järgmisel aastal!

Signe Vahtramäe
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi õpetaja

Edasi Matsalu linnuriiki. Foto: Signe Vahtramäe

lest ja leidlikkusest ning paljust muust. Viibisime väga vanas Noarootsi Katarina kirikus ja pasto-

lastud, suundusime Nõva laulvaldele ja andsime väsinud jalgadele kosutust jahedas mere-

Kilingi-Nõmme jaanituli

Vanadel eestlastel oli väga oluline tähistada pööripäevi. Talvine pööripäev peeti perringis, kuid suvel saadi külaplatsil kokku ja tähistati ühiselt – toimusid mitmesugused jõukatsumised, lauldi, tantsiti, kiiguti, tehti tuld. Tänapäeval muutuvad pööripäevad üha kommertslikumaks, jaanitulele tullakse küll kohale, kuid seistakse külge kõrval nagu võõrad. Enam ei taheta naljaga pooleks jõudu katsuda, üheskoos mängida ega sõnajalaõit otsida.

Kutsusime Saarde valla ettevõtjaid koos oma töötajatega jaanimängudel osalema. Kui kokkuhoidvad ja elujõulised on meie kogukonna töökollektiivid? Ja kas see näitab ka kogukonna tugevust ja vaimu?

Võib rõõmuga tõdeda, et meil on vallas toredaid ettevõtteid. Jaanimängudele tuli kohale terve lavatais võistkondi. Saime tähistada pööripäeva võistlustega ja kergemate ülesannetega, nii nagu seda tehti vanasti.

Tänuõnad lähevad RMK Marana taimelale, Dea Juuksurisalongile, Maitliis OÜ-le, Saarde Kommunaal OÜ-le ja SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusele.

Kõiki üllatas, kui kohale saabus ka hr Haaberkukk kahe daamiga ja Endel Kellap. Neil oli kaasas saatjaskond ehk siis oma mees Kalevipoeg oma kaasaga. Väike nali võtab pinged maha ja muudab õhkkonna mõnusaks.

Suur tänu ettevõtlikele inimestele ja sponsoritele!

Jaanimänge toetasid Livonia Matkad,

Renzo OÜ, Urmenn OÜ, Lavi Autoteenindus OÜ, Coop Kilingi-Nõmme, Kilingi-Nõmme klubi, Vesico Projekt OÜ, Saarde Kommunaal OÜ.

Piia Kajando
Kilingi-Nõmme klubi juhataja

Naela löömine

Kõievedu

Vihtade tegemine. Foto: Merike Julle

Kilingi-Nõmme linnapäevad

Südasuvised Kilingi-Nõmme linnapäevad möödusid Eestimaa suvele kohaselt kuumas päikeselõõsas ja ei pääsenud me ka kõuemürinast ega vihmast, mida tuli nagu Niagara koskest. Sai nautida kaunist päikesetõusu ja romantilist loojangut. Rahvast oli palju ja jagus igale poole, kstitati omasid ja külalisi, oli sporti ja põnevust, oli teatrit, muusikat, meelelahutust. Kohal oli kloun ja šaržikunstnik, nähtamatud loomad, ajulabor ja kalliskivid, oli jää-tist, vahvleid ja suhkruvatti. Ja kellele oli kõike liiga palju saanud, see võis rahulikult võrkkiires silma looja lasta.

vaadates 2018. aastast.

Suur tänu osalejatele, lauljatele-tantsijatele ja nende juhendajatele – Hille Tuuling, Önnela Teearu, Aime Vill, Eve Sinijärv, Margit Schmidt, Eha Smolina, Sairi Sutt, Tiia Hermann, Piia Salomon, Aet Vill, Aime Vilu, Mari Karon. Juhendajad said tänutäheks väikesed meened Schöttli Keskkonnatehnika OÜ poolt. Suur tänu ka publikule, kes lõõskava päikese all vapralt vastu pidas, kuni äikesevihmnad kohvikutesse ajas.

← Ajulabor.
Foto: Kalju Sarapu

← Võimlemisklubi
Githa rühm
Infinitum. Foto:
Kalju Sarapu

← Šaržikunstnik
Kristjan Juusu.
Foto: Piia
Kajando

Kontsert „Kilingi-Nõmme 80”

Laupäeva, 14. juuli keskpäeval toimus Kilingi-Nõmme suveaias suur kontsert, kus esinesid Saarde valla taidlejad, Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi ja Surju Põhikooli õpilased ning Pärnu-Jaagupi pasunakoor Priit Aimla juhatusel. Konferansjee ja päevajuht oli Mikk Otsus. Erinevaid ajastuid läbib Kilingi-Nõmme lugu algas aastast 1938 ja lõppes 2018. aastal. Sinna vahele mahtus punane nõukogude- ja sügav stagnaeg. Taasiseseisvumise tõid üllatusmomendina suveaeda päästekomando mehed, kes sõitsid ATV-ga lava ette, lehvimas sini-must-valge lipp ja tervitasid rahvast Kilingi-Nõmme 80. juubeli puhul. Vallavanem Indrek Talts rääkis lootusrikkalt tulevikku

Kodukohvikud

Varasematel aastatel ei ole kodukohvikud meil erilist hoogu sisse saanud, kuid tänava hakkasid sooviavaldused laekuma juba juunis. 12. juuliks oli teatatud kaheksast kodukohvikust, neist kaugeim tuli Tõllalt aasiapärase toitudega ja sättis mõnusa istumisaega suveaeda. Linnapiires olid kaugeimad kohvikud (1,6 km kesklinnast) Meose teel. Vastupidiselt kartusele, et nii kaugele huvilised ei jõua, oli neil külastajaid kohe kohvikute avamisel ning jätkus kuni sulgemiseni.

Kohvikud olid stiilsed, suviselt meeleolukad ja omanäolised. Kadri Karoni eestvedamisel avatud retrokohvik „Ladu 5” meeldis külastajatele koguni niivõrd, et kohvik otsustati hoida ava-

→ Kontsert
„Kilingi Nõmme
80”. Rännak
läbi ajastute.
Foto: Kalju
Sarapu

→ Kontsert
„Kilingi-Nõmme
80”. Rännak
läbi ajastute-
nõukogude
aeg. Foto: Kalju
Sarapu

← Surju näiteringi
etendus
suveaias. Foto:
Kalju Sarapuu

→ Retrokohvik
„Ladu 5”. Foto:
Kadri Karon

→ Aasiapärase
toitude kohvik
suveaias. Foto:
Kalju Sarapu

tuna kuni pühapäeva õhtuni, et oleks koht, kus ühiselt jalgpalli MM finaali vaadata.

Suur tänu kõigile kohvikupidajatele – Naiskodukaitses ja Vabatahtlikud Pritsumehed, kirikuaia kohvik, Meose tee kohvikud, Metsamajandi kodukohvik, Tõlla suveaia kohvik ja retrokohvik „Ladu 5“.

Loosiõnn naeratas Meose tee 13 kodukohvikule, kes sai preemiaks Saarde Kommunaal OÜ kinkekaardi – teenuseid 100 euro eest.

Koduveinikonkurs

Sommeljee Sulev Lind, kes oli veinikonkursi žürii esimees, nentis, et neljandat aastat toimival koduveini konkursil on kvaliteet ja kvantiteet aasta-aastalt tõusnud. Sel korral osales konkursil kümme veinimeistrit 20 veiniga. Kuue-liikmeline žürii hindas veini värvust, lõhna, maitsete tasa-

Attim, Priit Langeproon, Avo Sinik, Ivar Vill, Marika Soots, Kaido Sooläte, Elmar Randoja.

Näitus „Kilingi-Nõmme 80“

Näitust „Kilingi-Nõmme 80“ käis klubis uudistamas veel linnapäevade järgsetel päevadel rohkelt inimesi ja nende seas oli ka märkimisväärne hulk endisi kilinginõmmelasi. Lisaks varem üles pandud dokumentidele ja vanadele fotodele Olev Pauksoni erakogust töid Aleksander Vilinurm, Mati Ringas, Maidur Lapp ja Piia Kajando näitusele linna igapäevaelus kasutatud leidnud tarbeesemeid läbi 80 aasta. Küllastajate suust võis palju kuulda, et neil oleks ka seda või teist tuua olnud. Eks järgmisele näitusele on ka teie kaasabi oodatud. Vanad jalgrattad suveaias kutsusid esile vaimustunud hüdeid.

Veinikonkursi žürii tööhoos. Foto: Piia Kajando

Koduveinikonkursist osavõtjad. Foto: Kalju Sarapu

kaalu ja küpsust. Hinded pandi 5-palli süsteemis ja paremusjärjestus erines vaid komakoh-tadega. Häid veine oli palju!

Koduveinikonkursi esikolmik:

1. koht Priit Langeproon - õuna-ebaküdoonia vein
2. koht Avo Sinik – õuna-mustõstra vein
3. koht Elmar Randoja – mustika-nektariini vein

Suur tänu kõigile osalejatele – Andrus Karotamm, Katrin Piirikivi, Külli Kidra, Indrek

Linnapäevadel toimunud ettevõtmisi toetasid: Saarde Kommunaal OÜ, Olio Projekti OÜ, Sibille OÜ, Schöttli Keskkonnatehnika OÜ, ViroSan OÜ, SinuKatus OÜ, Saarde vald.

Kaunist suve soovivad Kilingi-Nõmme klubi meeskond Piia Kajando, Merike Julle, Reet Männik, Siim Kolla ja Maidur Lapp.

Piia Kajando

Kilingi-Nõmme klubi juhataja

Jalgrattapäevade suveaias. Foto: Piia Kajando

Kohtumispaika ei tohi muuta

Rahvatantsijad on traditsioonide armastajad ja suviseks kokusaamise kohaks on aastaid olnud Lavi järve kaunis kaldapealne. Pealtvaatajate rohkus lükkas ümber arvamuse ammendunud üritusest. Tänuõnad neile, kes vaatamata vihasele õhtupoolikule tulid viie tantsurühma esinemislustile kaasa elama.

Kilingi-Nõmme tantsumemmed koos Tõstamaa folkloorirühmaga Vokiratas esitasid vanu tuttavaid tantse. Tantsurühmad Kilingi, Kuu (Sindist) ja Surju Sõbratarid astusid vaatajate ette 16 kauni ja omanäolise tantsuga jutustades naiste igapäevast elust.

Ilmataat otsustas seekord üritusest osa saada ja pani helitehnik Siim Kolla kannatuse proovile, kalla-

tes vahetult enne kontserdi algust kogu tehnika vihma-veega üle. Kiidu- ja tänuõnad Siimule oskusliku tegetsemise eest!

Missugune on tulemus, kui kokku saavad tuli, vesi, G. Verdi muusika ja äikesekärgatused? Kontserdi lõpunumbri esitasid tantsijad koos päästeameti meestega, kes veejoad vaatamänguliseks võlusid. Vahva idee autor Eiko Tammist ja teostajad Sven Kooviti juhtimisel tulemust ise ei näinud, sest olid amestis tehnika taltsutamise-ga.

Tulemus oli tegelikult suurepärase! Publikule meeldis, sest paljud tulid hiljem tänama ja need tänuõnad tuletasid meelde, et kohtu-

mispaika ei tohi muuta ka järgmisel aastal. Väikese järvesilma ilu ootab nautima suveõhtut ja tantsu.

Mari Karon

Fotod: Kalju Sarapu

Stiilikonkurs 1938

Kilingi-Nõmme linnapäevade „Stiilikonkurs 1938“ tekitas laupäeval palju eluvust. Tegemist ei olnud pelgalt laiade kübarate ja sit-side-satsidega, vaid teadliku ning maitseka ajastutruu riietumisega. Täiesti pahviks löid naised oma vesilokkide, käekottide, kinnaste, pärl-keede ja autentsete kingadega. Retrofoto salongi fotograaf Haide Rannakivi sõnul oli väga raske paremusjärjestust selgitada.

Grand Prix

Kaja Mägi ja lapsed
Grand Prix (stiilsuse eest)
Imbi-Sirje Torm

Grand Prix / autentsuse eest
Reet Lensment (riided ja kingad on pärit aastast 1938)

Eriauhindad

Rita Kingla (vesilokid ja aksessuaarid)
Tiiu Tammiste (kübar ja aksessuaarid)

Stiilsed ja kenad

Annika Matson ja Roosi
Astrid Saarsoo ja Minna

Stiilikonkursi fotod on teinud fotograaf Haide Rannakivi Retrofoto salongist.

Suur tänu kõigile osavõt-

Imbi-Sirje Torm

Reet Lensment

Rita Kingla

Tiiu Tammiste

Annika Matson ja Roosi

Astrid Saarsoo ja Minna

jatele! Te muutsite linnapäevad šikiks ja eriliseks – Kersti Pajumäe, Mari-Liis Mund, Astrid Saarsoo ja Minna, Sirje Laur, Piia Kajando, Kaja Mägi pere, Ene Laadi, Rita Kingla, Imbi-Sirje

Torm, Reet Lensment, Liisi Oja, Tiiu Tammiste, Annika Matson ja Roosi ja ka kõik teised, kes end konkursile ei registreerinud.

Piia Kajando

Kilingi-Nõmme klubi juhataja

Kaja Mägi pere

KILINGI-NÕMME 80
1938 - 2018
KILINGI-NÕMME LINNAPÄEVAD
Saarde Vallavolikogu kultuurikomisjon tänab kõiki, kes aitasid kaasa Kilingi-Nõmme linnapäevade õnnestumisele.

Täname Kilingi-Nõmme klubi ja Saarde Käsitööselti liikmed, kunstisalong Kilingi juhendajaid. Gümnaasiumi rahvatantsijad, Saarde koguduse meeskond, Resto kollektiiv, Allikukivi veini-kooli mudilaskoori. Aitäh rahvatantsijad erilise õhtu eest Lavi järve ääres, varahommikused äratajad Saarde Kalamehed, toimekas autoorienteerumise meeskond, vahvad kodukohvikute korraldusmeeskonnad, laadakorraldaja Aire Kiviselg, Saarde Kõnetööselti liikmed, kunstisalong Kilingi naiskond, Saarde Koduloohuvilised, Saarde koguduse meeskond, Resto kollektiiv, Allikukivi veini-mõisa pererahvas, veinikonkursi korraldajad, väsimatu hennamaalingute tegija Kaisa Daum, žürii esimees, zarsikunstnik Kristjan Juusu, fotograaf Haide Rannakivi, vallavallitsus, spordihoone, raamatukogu, vabaajakeskus, muusikakool. Neile kõigile lisaks veel paljud ettevõtjad, taustajõud ja sponsorid.

Suured tänud kõigile linnapäevade osavõtjatele!
Uute koostegemisteni!
Heli Juhkamsoo
Saarde Vallavolikogu kultuurikomisjoni esimees

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus

Perepäev

1. juulil korraldas Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus Saarde paisjärve ääres perepäeva, millel on ka oma eellugu. Veebruarikuu volikogu istungil tekkis arutelu Kilingi-Nõmme linnas olevate järvede ja ujumiskohtade teemal. Arutasime asja isekeskis edasi ja võtsime sõnasabast kinni – kus viga näed laita, seal tule ja aita. Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse meeskonnaga otsustasime Osauhingule Saarde Kommunaal appi minna ning kutsusime ka kõiki vabatahtlike meiega ühinema. Taotlesime vallavalitsuselt loa ning seadsime eesmärgiks Saarde paisjärve kaldaala prahist koristamise, võsast puhastamise, heina trimmerdamise, kuivanud ja ohtlike puude raiumise, infotahvli, prügikastide ja wc korrastamise, et paraneks

soodsas ja looduskaunis kohas, Kilingi-Nõmme linnapiiril asuva Saarde paisjärve üldine heakord ning atraktiivsus. Vahel on nii, et mõne asja korrastamiseks pole isegi palju raha vaja, pigem julget pealehakkamist. Perepäev andis võimaluse, et saaksime kohaliku looduse ilu ja seni kasutusea seisnud võimalustemaad ka vallakodanikega jagada. Oleme rõõmsad, et meie tegevus on tõstnud kogukonna aktiivsust ja valmistanud lisaks meile endile ka vallakodanikele heaolu tunnet. Üks vanaisa ütles: “Mulle meeldib, kui lapsed on rõõmsad ja õnnelikud, siis olen ka mina õnnelik, et olen saanud neile pakkuda midagi vahvat ja tänase päevaga jäid meie lapsed väga rahule“. Kui lapsi köitsid pigem atraktsioonid, siis täiskas-

Jane-Ly ja Romet Kartau ning Maarit Juhkamsoo värvimas. Foto: Heli Juhkamsoo

vanud vallaelanikud said suurendada enda ohutusalast teadlikkust, edendada turvalisi ja tervislikke eluviise ning avardada mõttemustreid. Mõnusa muusikaga kosutas

hinge ansambel Väliharf, kelle esinemise vaheaegadel esinesid vabaajakeskuses koos käivad noored omaalgatuslike etteastetega ja vabaajakeskuse noortebänd.

Perepäeva õnnestumisele aitas kaasa rohkem kui poolsada abilist. Suured tänud kõigile perepäevast osavõtjatele! Jagatud rõõm on kahepoolne rõõm! Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse kollektiivil oli meeldiv teha koostööd Osauhinguga Saarde Kommunaal. Järgnevatel aastatelgi aitame hea meelega omalt poolt kaasa, et järveäärse ala heakorda hoida. Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus jääb alates 30. juulist kuni 27. augustini suletuks. Vabaajakeskuse töötajatel on kollektiivpuhkus. Meeldivat suve jätku ja uute põnevate kohtumisteni!

Heli Juhkamsoo

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus

Tänab kõiki, kes aitasid kaasa Saarde paisjärve kaldaala korrastamisele ja perepäeva õnnestumisele!

Saarde Kommunaali meeskond, Airjump Oü, Caravan Grupp Oü, Füllap.ee, Rahvabänd Väliharf, Vardja talu, Sillaotsa talu, Lääne-Eesti Päästekomando, Kilingi-Nõmme Päästekomando, Politsei- ja piirivalveameti töötajad: Karmo Mägi, Madis Endrikson, Tarmo Teearu, Kristi Vahi, Kairi Oilsalu, Mtu Eesti Naabrivalve, Mtu Etsar, Saarde Kalameeste selts, Vistekel Oü, Peeter Liiv, Ato Pikkur, Arne Kartau, Marek Künnap, Kaisa Daum, Merike Bakhoff, Kaire Vinke, Andrei Osipov, Urmas Tihane, Tarvo Mägi, Avo Turusk, Kristi Sutt, Margus Kukh, Maarit Juhkamsoo, Meelika Raudberg, Kätlin Kiviselg, Laura Paukson, Matthias Börsnshein, perekond Martin, Lea ja Arvo Lensment, perekond Nele, Jane-Ly, Romet, Anne-Mary Kartau, perekond Rait, Annela, Alenna, Egeli Juhkamsoo, perekond Mait, Mari-Liis, Marelle Juhkamsoo.

Uute koostegemisteni!

Kanusõit perepäeval. Foto: Annela Tamm

Noortebänd perepäeval esinemas. Foto: Annela Tamm

Riik on asunud noorsootööd toetama

Noorsootöö eesmärk on luua tingimused noori arendavaks tegevuseks väljaspool perekonda, kooli ja tööaega. Uurimustööd kinnitavad, et mida rohkem riik ja kohalikud omavalitsused panustavad vaba aja veetmise võimalustesse, noorsootöösse, täiskasvanute huvitegevusse ja rahvakultuuri, seda väiksem on kuritegelik tegevus. Värske analüüside järgi vanemate noorte tõrjutust ehk eemalejäämist haridusest ja tööturul mõjutavad kõige enam lõpetamata haridustee ja päritolu maapiirkonnast. Eks need olegi põhilised argumentid, miks riik on asunud aktiivselt toetama noortele suunatud huvitegevusi.

Viljandi noorsootöö alane koostöö-

Viljandi KTG toel tegevusi Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse õuealal, Tihemetsa spordihoones loodi noortetuba, alguse sai moto-tehnikaring ning drooniring Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis. Koostöögrupi ühistegevustena on toimunud ettevõtlusideede labor, väitlusklubi, discgolfi turniir, mootorienteerumine, meediapäevad, ühislaager, noorelt-noorele väljasõidud, Eesti Vabariigile on kingitud 100 kostüümi ja loodud noorsootöötajate koostööõrgustik, kes on saanud erinevaid koolitusi jms.

Lisaks koostöögruppide toetusele hakkas riik alates 2017. aasta septembrist läbi kohalike omavalitsuste toe-

Viljandi Koostöögrupi noorsootöötajate koosolek 28.06.2018 Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse õuel. Foto Heli Juhkamsoo

grupp (KTG) alustas koolitustega 2016. aasta kevadel ning tegevustega sama aasta sügisel. Programm on suunatud 7-26 aastastele noortele, tegevuste toimumist rahastatakse 2018. aasta sügiseni haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmist „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“. Noorsootöö teenuse arendamiseks on **toetussumma 287 862 eurot ja sellest saavad osa endised Abja vald, Halliste vald, Karksi vald, Kõpu vald, Mõisaküla linn, Saarde vald, Tarvastu vald, Viljandi linn ja Viljandi vald.** Koostöögrupis on nii ühistegevused kui ka iga omavalitsuse sisesed tegevused. Saarde vallas arendatakse

tama 7-19 aastaste noorte huviharidust ja huvitegevust. Saarde vallale eraldati 2017. aastal 47 402 eurot, Surju vallale 11 393 eurot. Käesoleval aastal saab ühinenud Saarde vald riigipoolset huvihariduse toetust 142 093 eurot. Eesmärk on suurendada noorte osalust huvihariduses ja -tegevuses, et igal 7–19 aastasel noorel oleks võimalik osaleda mõnes huvipakkavas ringis, kus omandada uusi teadmisi, oskusi ja hoiakuid. Toetuste abil on noortele juurde tekkinud 39 huviringi. Uusi tegevusvõimalusi jagub nii Kilingi-Nõmmes, Tihemetsas, Talil kui ka Surjus.

Heli Juhkamsoo

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja

Muljed noortelaagrist

1. juulil toimunud perepäeva järgsel varahommikul pidid Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse töötajatel olema kohvrid pakitud, et sõita nädalaks koos Saarde valla noortega Viljandi KTG ühislaagrisse Viljandimaale Holstre-Polli vabaajakeskusesse. Laagripäevadel organiseeritud väljasõidud viisid meid Otepää seiklusparki, Mulgi savikotta, Viljandi järvele sõudma, Heimtali sepi- ja puutöökotta. Õhtuti oli igal noorel võimalus leida ja avastada endale sobivaid tegevusi – kasutada saime jalgrattaid, rulluiske- ja suuski, tennise- ja sulgpalli mängimise vahendeid, matka- ja discgolgirada või osaleda ühistevõistlustes. Toimus discgolfi õpe, spordipäev ning mitmel õhtul noorte omalgatuslikud disco- ja karaokeõhtud. Töötubades sai lühifilmi valmistada, teha tutvust robotitega, programmeerida nutimängu, valmistada liivakaarte, tantsida ja kokata. Laagripäeva viimasel õhtul esines meile 2018. aasta superstaar Uudo Sepp. Laagrimuljeid, mis meeldis, mis mitte jagavad noored ise.

Lisete Lensment: Käisin laagris esimest korda. Kõige rohkem meeldis mulle Otepää seikluspargis. Leidsin endale uusi sõpru. Savikojas õppisin, kuidas teha savist kaussi. Sain sõpradega rulluisutada ja tennist mängida. Tore päev oli ka Viljandi järve ääres,

kus saime sõudmist õppida.

Sirli Mägi: See oli minu esimene laager. Tutvumismängude abil sain julgust juurde, et teiste noortega suhelda, leidsin endale laagrist uusi sõpru. Kui ma uuesti laagrisse minna saaksin, siis sisustaksin vaba aja veelgi rohkemate mängude ja tegevustega, milleks olid seal kõik võimalused olemas. Meeldisid töötoad ja õhtuti rulluisutada ja tennist mängida.

Anne-Mai Post: See oli minu esimene laager. Laagris leidsin endale päris mitu uut sõpra. Kui ma uuesti laagrisse läheksin, siis ma kindlasti läheksin varem magama, kuna hommikuti oli suur väsimus peal. Laagris oli kõige parem see, kui sai ujuma minna. Söök, mida pakuti hommikul, lõunal ja õhtul oli täiega maitsev. Asi, mis mulle laagris ei meeldinud oli see, et pidi hommikul vara maja ees võimlema ja et nutitelefoni tohtis ainult toas olles kasutada. Kokkuvõttes oli laager väga tore ja tahaks kindlasti veel kuskile laagrisse minna.

Anete Lensment: Olen ka varem laagris käinud. Seekord ma õppisin jagama tuba inimestega, kellega koos olemist olen pidanud võimatuks. Leidsin laag-

Saarde valla esindus Viljandi KTG laagris. Foto: Heli Juhkamsoo

rist endale väga palju uusi sõpru. Kahju ainult, et osadega sain eelviimasel päeval sõpradeks, oleks võinud varem julgemalt suhtlema hakata. Sain juurde suhtlemisjulgust. Mulle meeldisid kõige rohkem erinevad töötoad.

Maarit Juhkamsoo: See oli väga sisukas laagripäev, kõik tegevused olid huvitavad ja igavust ei olnud aega tunda. Kõige rohkem meeldisid mulle Viljandis sõudmine, Otepää seikluspark, tantsimine, animatsiooni tegemine ja esineja Uudo Sepp. Laagris leidsin endale uusi sõpru, õppisin rulluisutamisega sõitma, vahva oli ka omadega õhtuti koos olla, ning kõik sealsed toidud olidervislikud ja isuäratavad.

Lisanna Hövel: Minu kõige lemmikum oli seikluspark. Ma leidsin palju uusi sõpru, kellega oli tore laagris aega veeta. See oli mu esimene kord laagris. Väga huvi-

Saarde noored laulmas omaalgatuslikul karaokeõhtul. Foto: Heli Juhkamsoo

tava kogemuse sain trikkerattaga sõites, veel käisin rulluisutamas ja tennist mängimas. Oli väga tore laager.

Meelika Raudberg: See oli minu teine kord laagris. Mulle meeldis kõige rohkem seikluspargis. Leidsin ka uusi sõpru. Sain ära proovida trikkeratta ja rulluisutamise. Õhtul laulsime sõpradega karaoket. Mulle väga meeldis see laager.

Heli Juhkamsoo: Meie Riinaga läbisime Viljandi KTG ühistevõistluse. See oli meile esimene proovilepanek laagrikasvataja-

tena. Olid väga tegusad ja põnevad päevad, mis pakkusid selgust, segadust, pinget, rõõmu, hirmu, rahulolu. Oli palju mida õppida, millega peaks ise laagri korraldajana arvestama.

Riina Teearu: Kohale jõudes saime mõlemad endale rühmad, kellega koos teha midagi vahvat ja kelle eest vastutada 5 ööd-päeva. Nädala jooksul jõudsim teineteisega tutvuda, kohaneda uute olude ja laagri reeglitega. See oli väga õpetlik, tore ja meelde jääv laager.

Heli Juhkamsoo
Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

entk
Eesti Noorsootöö Keskus

Lähkma 2. rahvamuusikapäev

16. juunil kogunes paarsada muusikahuvilist Lähkma-Saunametsa külamajja, et pidada seltsi eestvedamisel 2. rahvamuusikapäeva.

Rahvamuusikaga seotud tegevused Lähkmal on saanud juba traditsioonilisteks. Algas see kõik lastelaagritest, kus üheks kindlaks osaks oli pillimäng ja pärismuusikultuur. Jätkus aastatel 2012-2014 Leaderi toetusel pilliõppeprojektiga, mis kulmineerus 1. rahvamuusikapeoga. Aasta 2018 on toonud külaellu suuri positiivseid muutusi. Leader-projektide toel on külamajas nüüd maaküte ja hangitud helitehnikat ja pille. Külamajja on ehitatud lava, kus on mugav pillimängu harjutada. Tänu maaküttele ja ühtlasele temperatuurile on siin nüüd võimalik pille hoida ja igal ajal tulla pilliproovi tegema.

16. juuni ürituseks hakkasid kohalikud muusikasõbrad valmistuma juba mitu kuud varem. Kohapealsetest muusikahuvilistest pandi kokku ansambel, mille liikmed olid tõeliselt kiired õppijad – mõned neist ei olnud enne peaaegu üldse pilli mänginud või mänginud varem hoopis teisi pille ning paari kuuga õpiti ära päris korralik repertuaar. Esimene õnnestunud lavakatsetus sai enne üritust ära tehtud Pärnu Grillfesti pealaval ja tundus, et peoks ollakse valmis. Kuna koos pilli mängida on tore ja see annab kõigile hoogu juurde, siis kutsuti peole esinema ka oma pillimeestest sõpru kaugemalt.

Kontserdil sai näha mitmeid huvitavaid instrumente – karmoška, lõõts, akordion, rahvakannel, viiul, kitarr, kontrabass, torupill, harf. Esitati nii soolopalasid kui mängiti ka erinevates koosseisudes. Ansamblistest sai lisaks kohalikule külabändile veel näha Meibaumide pereansamblit, Pärnumaa ansamblit Tõmba Jüri, Pärnumaa Lõõtspillihaigete Seltsi esindust ja Õnnela Teearu akordionsamblit. Üllatuskülastamiseks olid Ülle Kool (lõõts) Tartumaalt ja Esta Ruusmann (viiul) Pärnust. Eri- lise elamuse pakkus Pärnu Kunstide Maja harfiansambel, mille üks liige Katariina Viik elab siinsamas Lähkma külas. Kaugeimad tulijad olid Margus Sepman (karmoška, lõõts) ja Kristi Pumbe (torupill) Harjumaalt. Soolonumbreid esitasid Liisi Oja (rahvakannel) Alliku-

kvilt, Jaanus Männik (viiul) Surjust, Ago Tominga (kitarr) Surjust, Andres Pukk (karmoška) Uulust ja Kalev Tuisk (karmoška) Pärnust.

Pillimängu vahele pakkusid silmailu kohalikud rahvatantsurühmad „Surju Sõbratarid“ ja „Vik- kel“, kelle esinemised olid tõeliselt nauditavad. Peo alguse meeleolu aitas luua DJ Urmas Isand Metsa- ääre külast. Kokku oli pillimehi ja tantsijaid umbes poolsada.

Kontsert lõppes pillimeeste ühismängu ja vaba lavaga, millel lustiti hommikutundideni.

Vahepeal kinnitati keha – maitstva prae ja kolme meetri pik- kuse ülimate maasikatordi auto- riteks olid Grüüne ja Vello Ott.

Üritus oli kingitus Lähkma- Saunametsa külaseltsilt Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks. Selle ürituse jaoks ei kasutatud projekti-

toetusi, kõik panustasid siia vaba- tahtlikult ja tasuta.

Täname kõiki pillimehi ja tant- sijaid ning kõiki korraldajaid. Eriti suur tänu Siim Kollale helitehnilise abi ning Kalju Sarapule kaunite

fotode eest, mida saab näha seltsi kodulehel.

Uute muusikaliste kohtumis- teni!

Ave Kartau
Lähkma-Saunametsa külaselts

Saarde vallas toimus autoorienteerumine „Turvalises Saardes EP 100“

Päev algas Kilingi-Nõmme Spordihoonest juurest avastardiga, ettevalmistatud rajale suundusid seitseteist meeskonda mootorsõidukitel ja üks jalgrattur. Läbida tuli kaksümmend kontrollpunkti. MTÜ ESTSAR liikme Raido Kimmeli poolt oli ettevalmistatud piirkonna kaart, mis tuletas nii mõnele osalejale meelde kooliaegset orienteerumist.

Kilingi-Nõmme politseipunkti läbijad pandi proovile erinevates küsimustes politseitõmmailt. Piirkonnapolitseinikud Kairi Õilsalu ja Kristi Vahi said võistlejatelt tagasisidet, mil viisil tõhusalt edendada koostööd kogukonnaga.

Sillaotsa järve ääres saadi kalapüügiga seonduvat teavet Saarde Kalameeeste Seltsi liikmelt Martin Lensmendilt. Olulised teadmised ohtudest mererannas ja nende ennetamisest tõi osalejateni Kalli Lomp, kes suvehooajal Pärnu rannavalves ametit peab.

Saarde vallavanema toel oli sellel päeval Pärnumaa Kaitseliidu teavituse ja tsiviil-sõjalise koostöö spetsialist Jaanus Mehikas. Kabineti külalastajad pidasid maha ühe põgusa vestluse Saarde valla elu ja olu üle. Osalejate ettepanekud ja tähelepanekud protokollis Ly Lünekund, et need hiljem vallaametnikele edastada. Ei ole naljaasi, kui bussijaama kell on ikka veel talveajas.

Kärsu külas saadi jahinduslikke teadmisi MTÜ Eesti Jahinaised esindajalt Külliki Kiivriilt ja Saarde vallaametnikult Mari Treialilt. Osalejad said tutvuda ka Väino Lille poolt välja pandud metsa- ja põllutööriistadega.

Pärnumaa Kaitseliidu Kikepera malevkonna uhke maja hoovis tegid Priit Avarmaa, Henry Olde, Tauri Rattam, Veiko Vinkel, Oliver Kielas ja Arvi Laasme osalejatele korraliku lasketreeningu.

Metsaääre külaplatsil olid Heidi Sosi ja Kaija Lensment üles seadnud kontrollpunkti, kus täiskasvanud sai proovida lastele mõeldud jalgratturi eksami testi, mis ei olnudki nii lihtne, kui arvata võis. Puslet kokku panna ja samal ajal telefoniga rääkida, segajateks jutustavad sõbrad, ei olnud sugugi kerge.

Rahva lemmikkontrollpunktiks valiti ülekaalukalt Kaitseliidu Pärnumaa maleva staabi- ja tagalakompanii meditsiinijao liikmete Kristen Sempelsoni, Pille-Riin Sempelsoni, Lennart Heinsalu poolt lavastatud autoõnnetus. Kannatanule tuli esimesena sündmuskohale jõudes anda kõige kiirem ja vajalikum esmaabi.

Komandopealik Sven Kooviti ja vanemspetsialist Björn Ranamägi valvsa pilgu all Kilingi-Nõmme päästekomando ees said julgemad iseseisvalt kustutada kergema põlengu.

Pärnu Politseijaoskonna liikluspõlitseinik Marko Maidlase üles seatud vigursõidurajal said nii mõnedki kogenud juhid kinnitust, et manööverdamine ikka ei ole niisama lihtne.

Marina küla paisjärvel lavas-

ilma toetajateta ning sel korral on meil rõõm tänada järgmisi koostööpartnereid: Airi Siiner, Aleksander Vilinurm, Allikukivi Veinimõis, Coop Kilingi-Nõmme, Crispin OÜ, Evidé iluateljee, FIE Elina Otto, Ex-Lady Jahisõit, Henkell, Häädemeeste Vesi, Ivi Hiie ja Martti Rooden, Kadri Karon, Kutsiku Talu tomatimaja, Külli Kidra, Lavi Autoteenindus, Livonia Matkad, Maarja Jalasto, Margit Jaanson, Meelespea OÜ,

Võitjad alustavad teekonda

Ondatara või kobras – selles on küsimus

tatud paadiõnnetus lahendati edukalt. Juhendajaks oli Janek Pinta, kes töötab Pärnu politseijaoskonna merepääste- ja piirikontrolligrupis.

Ühiselt koosveedetud aeg sellel päeval oli edukas. Saadi hulgaliselt uusi teadmisi, tuletati meelde varasemalt õpitut. Lisaks külastati Saarde vallas asuvaid matkaradu ja looduskauneid kohti. Kokku liidetuna sõideti läbi 3400 kilomeetrit. Autoorienteerumise parimaks võistkonnaks tuli koosseis Rünno Rätsep, Randar Rätsep, Mait Juhkamsoo, Rait Juhkamsoo ja Karly Karv. Nemad lähevad veel koos väljasõidule, et üle vaadata Pärnu Bay Golfi poolt väljapandud peaaühinda.

Ükski hea üritus ei saa toimuda

Peebu Parvsauna kompleksis, Pärnu politseijaoskond, Pärnu Bay Golf, Pärnu Kivi OÜ, Renzo OÜ, Saarde Kommunaal OÜ, Saarde Spordiklubi MTÜ, Saarde Vallavalitsus, Resto, Riitskulli talu, Tarmo Kaljuste, Timo Tattoo, OÜ Vasperg, OÜ Vilensa.

Kokkuvõttes tahan Pärnu politseijaoskonna ja Saarde valla nimel tänada eelmainitud inimesi, kes tulid ja jagasid oma teadmisi kogukonnale. Nii nagu ürituse pealkirigi ütleb „Turvalises Saardes EP 100“ on Saardes turvaline, just sellepärast, et kogukond ise vabatahtlikult selle loomisesse panustab.

Rauno Lensment

Pärnu politseijaoskonna piirkonnapolitseinik

Kalevipoeg jõudis koju – Janre Koort

Turvaliselt Saardes

Teise koha omanikud 100 tamme salus

Surju Põhikool

Erasmus+ õpiränded Surju koolis

Surju kooli visiooniks on mitte ainult õpilaste, vaid kõigi koolis õppivate ja töötavate inimeste igakülgse arengu toetamine. Lähtuvalt sellest esitas Surju Põhikool 2017. aasta veebruaris Erasmus+ programmile töötajate õpirände projekti "Elukestev õpe Surju Põhikoolis".

Suur rõõm oli saada teade SA Archimedeselt, et tuginedes ekspertide hinnangule ja valikukomisjoni ettepanekule toetatakse meie projekti täies mahus, see on 9009 euroga. Projekti käigus said kolm Surju õpetajat 2018. a kevadel ennast täiendada koolitustel Suurbritannias.

Koolitused võimaldasid õpetajatel tõsta oma professionaalsust, areneda isiksuslikult ja leida uut motivatsiooni koolis töötamiseks, samuti partnereid ja ideid rahvusvaheliseks koostööks ning selle läbi suurendada kogu kooli avatust ja Euroopa-mõõdet. Õpirändes osalejad said praktiseerida oma keeleos-

viie hispaania õpetajaga. Teisel nädalal toimusid individuaaltunnid, mis võimaldasid tegeleda just selliste keele- jm teemadega, mis õppijale olid olulised. Metoodika loengutes saadi põhjalik ülevaade alternatiivpedagoogikast – Steiner, Montessori, Reggio Emilia jt. Kuna õõbimine oli peres, siis oli suurepärase võimalus näha brittide kodust elu ja suhelda inglise keeles ka tunnivälisel ajal.

Peale koolitööd ja nädalavahetustel oli hea võimalus tundma õppida Oxfordi linna. See on eriti tuntud oma iidse ülikooli poolest, mis koosneb 38st kolledžist. Iga kolledž on kui eraldi muuseum ja vääriks külastamist. Samuti on linnalased uhked selle üle, et siin on elanud kirjanik Lewis Carroll ja kirjutanud raamatu „Alice Imedemaal” ning üles võetud mitmed stseenid Harry Potteri filmidest. Suurem osa muuseumidest on Oxfordis tasuta ning seal on, mida vaadata – nt

Lõuna koos hispaania õpetajatega

kust, omandada efektiivseid ja innovaatilisi õpetamismeetodeid ning tutvuda põhjalikult briti kultuuriga.

Kursus „Teacher Training Programme: English Language and Early Years and Primary Education” toimus Oxfordis, mis on tuntud ülikoolilinn ja asub Londonist paari tunni bussisõidu kaugusel. Pool kursusest oli pühendatud inglise keele õppimisele ja teine pool õpetamismetoodikale. Esimesel nädalal toimusid grupitunnid koos

Gutenbergi piibel või väljasurnud lind dodo.

Koolitus oli hästi korraldatud ja võimaldas osalejatel edasi arendada inglise keele oskust, täiendada end metoodika alal ning põhjalikumalt tundma õppida briti kultuuri. Koolitus julgustas õpetajat kasutama uusi teadmisi oma igapäevatoos ja andis juurde motivatsiooni tegeleda edasi uute projektidega.

Ave Kartau

Surju Põhikooli õpetaja

Erasmus+ õpetajate õpiränne

Aprillis oli kahel Surju põhikooli õpetajal võimalus Erasmus+ projekti raames osaleda koolitusel Suurbritannias Plymouthhis. Erasmus+ õpirände projekt annab võimaluse näha, kuidas toimib haridussüsteem teistes Euroopa riikides ja vahetada kogemusi õpetajatega erinevatest koolidest ja riikidest. 14.–24. aprillil toimunud koolitus oli mitmekülgne ja pakkus palju huvitavat. Suur osa koolitusest keskendus Inglismaa koolides populaarse õuesõppe (outdoor learning) eesmärkide ja meetodite tutvustamisele ja praktilistele tegevustele looduslikus keskkonnas. Kursuse raames külastatud 4 koolis nägime erinevaid võimalusi, mida üks või teine kool oma õppuritele õuesõppe tundide läbiviimiseks pakub. Linnas asuvad koolid on nutikalt ära kasutanud kogu kooliümbruse, et luua õppimiseks sobivaid keskkondi, olgu selleks lugemisaed või lehtla, asfaldile joonistatud värviline korrutustabel või pitsaahi.

Koostöös lapsevanemate ja kogukonnaga panustatakse, et muuta õppetunde huvitavamaks ja vaheldusrikkamaks. Kuna inglise koolides on õppetunni pikkuseks 60 minutit, on võimalik õuealal läbi viia terve tund või ainult osa tundi. Õuesõppe puhul on tore see, et loodus ise pakub nii palju erinevaid õppevahendeid ja -materjale ainetundide läbiviimiseks. Koolitusel olidki kõige väärtuslikumad just inspireerivad kogemused, mis annavad julgust väljuda oma mugavustsoonist (klassiruumist) ja kasutada palju rohkem kooli ümber olevat looduskeskkonda ja selle arvukaid võimalusi. Õpetamine ei pea alati olema seotud digivahenditega, oma kooli ümber olevaid võimalusi tahaks edaspidi varasemast palju rohkem kasutada. Külastatud koolides torkas silma see, et õppetöös kasutati just traditsioonilist lähenemist: ülesanded lahendati ikka pliit-

signa vihikusse, igasse koolipäeva mahtus 30 minutit paberraamatu lugemist ja loetu üle arutlemist. Erinevate õpetajate ja koolijuhitidega vesteldes tuli välja, et ka Inglismaa kooliõpilastele valmistab raskusi teksti mõistmine ja probleemülesannete lahendamine, kuna sõnavara ei ole piisav, ei teata mõistete tähendusi ja ei osata tekstist leida vajalikku infot. Inglise haridussüsteem püüabki probleemi lahendada sellega, et palju õpitavat materjali ehk teooriat seotakse praktiliste tegevustega. Matemaatika õpetamiseks algkoolides (primary school) kasutatakse neljandat aastat Shanghai (CPA – concrete, pictorial, abstract) ja Singapuri (bar modelling) meetodeid. Põhitähelepanu on suunatud sellele, et enne abstraktsete ülesannete juurde jõudmist tehakse enne kõige olulisemad mõisted selgeks praktiliste tegevuste ja vahendite abil (klotsid, arvutusplgad, mündid jmt). Seejärel liigutakse lihtsamate ülesannetega edasi, kuni jõutakse keerukamate abstraktseid mõisteid sisaldavate ülesanneteni. Nägime, kuidas sel moel õpiti harilikke murde: õpilased moodustasid klotsidest terviku ja seejärel jagasid seda osadeks, et mõista ja oma silmaga näha, mida tähendab murd ja millise osa see tervikust moodustab. Sel moel suudavad teistega sammu pidada ka õpiraskustega lapsed. Oluliseks peetakse, et kõik õpilased mõistaksid käsitletava teema sisulist olemust. Mõlemad meetodid on mõeldud matemaatika õpetamiseks, kuid seal kasutatud põhimõtted: kordamine ja visualiseerimine (repetition ja visualization) sobivad ka teistesse ainetundidesse, olgu selleks keeleõpe, eriti sõnavormide või tuletiste moodustamise teemade juures ning miks mitte loodusainete puhul.

Erasmus+ õpetajate õpiränne on suurepärase võimalus tutvuda erinevate suundumuste ja õpetamismeetoditega Euroopa

koolides. On võimalus saada uusi ideid, vahetada kogemusi ja tundma õppida ning kasutusele võtta uuenduslikke meetodeid, kuid tore on saada kinnitust ka traditsiooniliste õpetamismeetodite sobivuse kohta. Ka teistes Euroopa riikides õpivad lapsed lugema paberraamatust ja kirjutama ning arvutama vihikusse harjutusi ja ülesandeid lahendades ja digivahendid on õpitegevuses enamasti toetavas rollis.

04. juunil toimusid kaks avatud õppetundi, kuhu olid oodatud kõik kolleegid, et näidata neile meie poolt koolitusel omandatud oskusi õuesõppetundide läbiviimiseks. Surju kool asub looduskaunis kohas ja meil on väga palju võimalusi kooliümbrust õppetöö läbiviimisel rohkem kasutada. Tänu koostööle Saarde vallaga on lähiajal kavas lisada kooli ümbrusesse rajatud õppe- ja matkarajale kaks õuesõppeklassi ning laud ja pingid, et läbi viia erinevaid tunde. Õuesõppe tundi tõstavad laste motivatsiooni ja ka nõ „igavad teemad” muutuvad palju huvitavamaks, kui neid õppida teistsuguses keskkonnas. 5. klassi õpilased näiteks said ise eesti keele päritolu ja keelesugulust õppides puidust ketastest kokku panna keelepüü ja sel moel jäid palju paremini meelde meie keelesugulased. 19.juunil tutvustasime Erasmus+ projekti raames Inglismaal läbitud koolitust kolleegidele ja loodetavasti said ka nemad uusi ja huvitavaid mõtteid, kuidas kasutada oma tundides rohkem praktilisi vahendeid (klotsid, arvutusplgad, mündid jmt) ja õuesõppe võimalusi, et muuta õpitav teema lastele põnevamaks ja lihtsamalt mõistetavaks. Põhjalikum ülevaade Inglismaal Plymouth'is toimunud koolitusest on kättesaadav ka blogis „Professionaalne areng” (<https://profareng.wordpress.com/>).

Riina Ollõ

Surju Põhikooli õpetaja

Tänutundes

Linnapäevade raames toimus Saarde kirikus kontsert, mille eel ja järel oli kirikuaias avatud kohvik. Selle ettevõtmisega alustasime annetuste kogumist kirikusse uute vaipkatete ostuks. Täna igat annetajat ning vabatahtlikku, kes panustas sellesse ettevõtmisesse oma aega ning vahendeid.

Hea meel on teatada, et 31. augustil kell 18.00 toimub kirikus ansambel „Servimus Dominum“ kontsert ning tund enne ja pärast kontserti avame kirikuaias kohviku, mille tulu läheb samuti kiriku vaipkatete ostuks.

Hea lugeja, kui tahad Sinagi toetada kirikusse uute vaipkatete ostmist, tule 31. augustil kontserdile, kus saad anda oma toetuse ostes kirikuaias kohvikust või teha kohapeal

annetus. Samuti saab vaipade ostu toetada, tehes annetuse EELK Saarde Katariina koguduse arveldusarvele EE952200221003103893 märksõnaga „kirikuvaiba toetuseks“.

Õnnistussoovidega

Saarde koguduse õpetaja Arvet Ollino

Kirikuaias kohvik 15. juulil.
Foto: Kalju Sarapu

Sõprus ühendab kogukondi

25. ja 26. juunil olid Saarde kogudusel külas sõbrad Haegelandi kogudusest. Saardes olid nad külas kolmandat suve ja seekord oli grupis 34 last ning noort ja 26 täiskasvanut. Haegeland on väike asula Lõuna-Norras, kus elab 800 inimest. Kohapeal on kaks kogudust, 300 inimest kuulub ühte kogudusse ja 300 teise.

Saarde leidsid nad üles tänu Solveig Bergslandile, kes on Saarde koguduse laste- ja noortetööl abiks olnud mitu aastat. Tema oli ühtlasi ka selle grupi eestvedajaks.

Saardesse jõudsid nad esmaspäeval ja esimene päev oli talgupäev, kus löid kaasa nii suured kui väikesed. Ette võeti töid nii kiriku ümber kui pastoraadis. Ait ja kõrvalhoone said uue värvkatte, pastoraadi köök sai uued plaadid põrandale, kirik sai puhtaks, valgumaks ning põrand sai läikivaks. Lisaks toimetas toitlustustoimkond, kes vaatas, et talgulised nalga ei jääks.

Tore oli, et lisaks sõprade toimetamisele löid talgutel kaasa ka Saarde kogukonna lapsed, noored ja täiskasvanud, kokku 28 inimest. Aitäh maleva noortele, kes samuti talgutel kaasa aitasid ning kõikidele töökatele talgulistele.

Pealelõunasel ajal kogunesime Haegelandi laste ja noortega koos juhendajatega Kilingi-Nõmme kesklinna, kus nad esinesid lühikesel kavaga Saarde elanikele. Poisid tantsisid, noored esitasid õpetliku loo läbi draama ning ühiselt tantsiti. Lapsed ja noored jagasid kutseid järgmisel päeval toimuvale üritusele. Peale esinemist jätkus talgupäev kuni õhtuni.

Teisipäev üllatas meid ilusa suvisel päikeselise päevaga, sest esmaspäeval tibutas ka vihma. Algasid ettevalmistused laste-, noorte- ja perepäevaks ning jät-

Sõbrad Haegelandist tööhoos

Saardekad tööhoos

Puutööõpituba

Meie sõbrad Haegelandist

kusid ka talgutööd. Toitlustusgrupis osales Haegelandi koguduse õpetaja Johan Laervik ning koos meeskonnaga valmis lõunasöök.

Kella kahe ajal hakkas Saarde kirikuaeda tulema lapsi, noori, lapsevanemaid ja vanavanemaid ning kirikuaed sai täis rõõmu ja sagimist. Igaüks sai valida endale meelepärase tegevuse ning tegevused olid jagunenud üle terve kirikuaia ja ka kirikusse. Paljud

tüdrukud kogunesid meisterdusõpituppa, kus sai teha endale käevõru või kaelakee. Väga populaarne nii poiste kui tüdrukute hulgas oli puutöö õpikoda, kus valmisid linnumajad. Kirikus sai osaleda tantsuõpitoas, kus õpiti üks ühine tants, mida ka koos hiljem esitati. Kirikuaias sai mängida koos norrakate ja saardekatega jalgpalli ning osaleda mängudes. Näomaalingud töid rõõmu laste

nägudele ning iluõpitoas said tüdrukud endale ilusad värvilised küüned.

Paar tundi erinevate tegevustega möödus linnutiivul ning aeg oli koguneda kirikusse, kus programmiga esinesid Haegelandi sõbrad. Nad jagasid oma armastust Jumala vastu ning esinesid kahe etenduse, tantsude, laulu ja tunnistustega. See puudutas paljude südant!

Päev jätkus ühise õhtusöögiga ning osadusega. Üles sai leitud vanad sõbrad ja sõlmitud sai uusi sõprussuhteid. Aitäh kõikidele osalejatele ja meie sõpradele Haegelandist, kokku oli meid ligi 200. Saarde kirikuaed oli täis seibimist.

Kristi Ollino
Saarde kogudus

Sport

Rukkilillemängud

Pärnu Rannastaadionil lõppesid alles kaks nädalat tagasi Eesti MV kergetõustikus, kui noored kergetõustiklased võistlesid juba 17.-18. juulil Valgas 29. Rukkilillemängudel. Lisaks Eesti paremikule osalesid Rukkilillemängudel ka meie lõunanaabrid. Grete-Liis Krapil õnnestus seekord naasta kahe kuldmedaliga – U14 vanuserühma kuulitõukes ja odaviskes. Lisaks veel 4. koht kettaheites. Karl Martin Krapp osales vigastuse kiuste U16 vanuserühma kettaheites ja võitis hõbemedali. Grethe Karoline Kaljaste võitis pronksmedali U14 vanuseklassi 100 m jooksus. 200 m jooksus jäi ta paraku esimesena medalita ja kaugushüppes saavutas 8. tulemust. Sander Statsenko saavutas 100 m jooksus 6. koha ja kaugushüppes 9. tulemust. Oma parimat läks ta andma kõrgushüppes, kus lootis isikliku rekordi parandust. Paraku häiris

vastutuul võistlemist sedavõrd, et Sander piirdus 1,60 ületamisega ning saavutas 5.koha. Positiivse üllatuse valmistas treenerile Tõnis Hendrik Tallo, kes otsustas Eesti MV tulemusi vaadates Rukkilillemängudel samuti kaasa teha. Tõnis Hendrik võitis U14 vanuserühma kuulitõukes 2. koha ja sai 3. koha odaviskes. 21. juulil Jelgavas toimuvatel U16 Balti meistrivõistlustel esindavad Eesti koondist Karl-Martin Krapp odaviskes ja Sander Statsenko kõrgushüppes.

Toivo Tallo
Kilingi-Nõmme spordihoone juhataja

Tõnis Hendrik Tallo
Rukkilillemängude odaviskekatsel

16. Kilingi-Nõmme triatlon

Juuli viimasel pühapäeval toimub Kilingi-Nõmme 16. triatlon, millele eelneb Kilingi-Nõmme kesklinnas toimuv laste duatlon, s.o võistlussarja Saarde atleet 1. osavõistlus. Korraldajad julgustavad kohalikke lapsi innukalt osalema. Mõistagi on lapse motiveerimiseks parim lapsevanema eeskuju. Kes individuaalselt ei julge kaasa lüüa, sellel soovitame läbida võistlusmaa kolme peale. Juhendmaterjalidega saad tutvuda veebilehel www.sksaarde.ee

Võistlussarja Saarde atleet 2. osavõistlus toimub 7.-8. septembril kergetõustiku mitmevõistluse näol. Kõigi osalejate vahel loositakse mõlemal võistluspäeval iga triatleedi unistuste seljakott.

Kilingi-Nõmme päästekomando ja SK Saarde

Kilingi-Nõmme linnapäevade spordivõistlused

Linnapäevadel sai nii sporti teha kui sportijatele kaasa elada kolmel päeval. Mõlemat tehti ohtralt. Reedel, 13. juulil selgusid järjekordsed Saarde Rannakuningas ja -kuninganna rannavõrkpallis. Võistlus tiitlile oli kõigi aegade tasavägi-

kurentsi Põhja-Sakala võistkond, kes lõpetas võistluspäeva teise kohaga. Kolmanda koha saavutas POKSJOR (Jarmo Õis, Ardo Jürgenson, Taavi Attim, Tauri Sini-järv). Kindla esikoha võitis Indrek Attimi komplekteeritud võistkond

platsi kõrval kaasa elanud Marko Riis ja lohutusšampust Kaur Keller.

Laupäeva varasel õhtupoolikul korraldasid kohalikud mängijad Tihemetsa staadionil 3. suvise

Rannakuningas Karl Maidle ja Rannakuninganna Karin Kodasma

Aarne Link võistlejatele kaasa elamas

Tihemetsa jalgpallurid

viigilise 3 : 3 tulemusega. Sportlik vutipäev jätkus staadioni serva paigaldatud ekraanilt MM pronksikohtumist vaadates.

Pühapäeval, 15. juulil kogunes Kilingi-Nõmme discgolfirajale 45 huvilist. Meeste esikolmikusse sel aastal kohalikel võistlejatel asja

Kaja Rebane. Reine Klettenberg oli Saarde parimana kolmas. Noorte esikolmikusse ei mahtunud saardelased samuti. Võitjaks tuli Randel Kuzmin. Saarde parimana oli Kelly Ehavec neljas. Kohalike mängijate vahel loositud discgolfiketta sai Marie Kielas. CTP auhinna võitis Rainer Siivert.

sem. "Penalteid" ehk servimisvõistlust parima selgitamiseks sooritasid esmalt naised pääsu eest kahe parema sekka. Elia Vääri ja Karin Kodasma vahelise serviseeria võitis Karin, kes otsustavas mängus kuninganna tiitlile edestas 2 punktiga Pille-Riin Saarpere. Saarde Rannakuningas selgus samuti penaltiseerias, kus Karl Maidle oli täpsem Ragnar Pähnist. Karl tõusis tiitlit kaitses Sven Saarpere ja Elia Vääri kõrvale kolmekordseks võitjaks. Uuele kuninglikule paarile valmistab õhtusöögi Kesklinna Kohvikus OÜ Vilensa.

Kilingi-Nõmme linnapäevade tänavakorvpalli võistkonnad

Naiste discgolfivõistluse esikolmik

Laupäeva, 14. juuli hommikul toimus Kilingi-Nõmme suveaia taga asuvas scatepargis 3x3 tänavakorvpalli võistlus. Kahele kohalikele võistkonnale pakkus Kaur Kelleri eestvedamisel kon-

MAIK (Meelis Rannamaa, Arko Kask, Indrek Attim, Karmo Ruusmaa). Selle aasta viskevõistlus koosnes 3-punkti- ja vabavisetest. Võidušampust sai nautida seni

jalgpallimatši. Normaalaraja lõppedes oli televiisoris alanud jalgpalli MM 3-4 koha mängu ülekanne, mis otsustas jalgpallimatši saatus. Lisaagea ei mängitud ja lepit

ei olnud. Viieandana lõpetas eelmise aasta võitja Madis Aal. Tanel Sinimets võistles Kilingi-Nõmme rajal esmakordselt ja võitis kohe. Naistest võitis teist aastat järjest

Holaripott (89 eurot) jagati Kaja Rebase ja Ergo Orgi vahel.

Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme spordihoone juhataja

Senioride Euroopa meistrivõistlused jõutõstmises

3.–7. juulini peeti Tšehhimaal Pilsenis senioride Euroopa meistrivõistlused jõutõstmises, kus esinesid edukalt vennad Gert ja Günter Koovit, kes saavutasid üle 120-kiloste meeste kaalus kolmanda ja viienda koha. Gerdi kogusummaks oli 835 kilo, mis on 5 kg vähem kui aasta tagasi püs-

titatud Eesti rekord ja Günteri kogusummaks oli 772,5 kilo. Kulmedali tõi Eestile taas Gunnar Enkel.

EM peeti Pilsenis ka mullu ning siis saavutas Gert Koovit neljanda ja Günter Koovit kuuenda koha.

Toivo Tallo

Kilingi-Nõmme spordihoone juhataja

2018 EM jõutõstmises Pilsenis

U14 ja U16 Eesti meistrivõistlused kergejõustikus

Pärnu rannastaadionil toimunud EV100 Eesti meistrivõistlustel kergejõustikus U14 ja U16 vanuseklassidele osales 573 sportlase seas ka neli Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õpilast. SK Altiuses Romet Mihkelsi juhendamisel treeniv Greete-Liis Krapp tõukas ennast viimasel kuulitõukekatsel kuldmedalile. Samas püües kahe sentimeetriga viimasel katsel odaviskes. Esikoha võitis Greete-Liis veel 4 x 100 m teatejooksus. Karl Martin Krapp võitis pronksmedalid U16 kettaheites ja odaviskes. Vigastuste kiuste tuli loobuda 110 m tõkkejooksu finaalist ja 200 m jooksust. Pronksmedali võiduga poiste U16 kõrgushüppes valmistas Sander Statsenko meeldiva üllatuse nii endale kui treenerile (Kuro Link). Grethe Karoline Kaljaste jooksis tüdrukute

U14 vanuserühma 100 m finaalis päeva 7. ja 200 m jooksus 5. tulemuse.

Medalivõitjatele riputati kaela EV100 erikujundusega medalid, sest EV100 Eesti

meistrivõistlused olid pühendatud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale ja kuuluvad 2018. aasta EV100 spordiprogrammi.

Toivo Tallo

U16 klassi kõrgushüppe pronksmedalivõitja Sander Statsenko

saarde atleet
2018

16. Kilingi-Nõmme
TRIATLON
Päästekomandode triatlon
29. juuli

16. Kilingi-Nõmme
MITMEVÕISTLUS
3. Kilingi-Nõmme koolispordi mitmevõistlus
8. september
koolispordi mitmevõistlus **7. september**

VÕISTLUSTE LÕPETAJATE VAHEL LOOTIMISE VÄLJA IGA SPORDIHIMME VÕISTLUSTE SELJAKOTT

SPORTLAND MIZUNO COOP CEP PRING STORE
Kilingi-Nõmme

Täpsem info: www.sksaarde.ee

saarde atleet
2018

29. juuli
16. Kilingi-Nõmme
TRIATLON
Päästekomandode triatlon

Võistluskeskus osub Kilingi-Nõmme keskklassis, kus toimub ka stardimaterjalide väljastamine.

Mudilaste duatlon
250m jooksu + 500m rattasõitu + 250m jooksu
Start kell 10.30 (stardimaksu ei ole).

Laste duatlon
500m jooksu + 1km rattasõitu + 500m jooksu
Start kell 11.00 (stardimaksu ei ole).

Lühike Triatlon
200m ujumist + 10,1 km rattasõitu + 1,8 km jooksu
Start kell 12.05 Sillaotsa järvel.

Pikk Triatlon
400m ujumist + 13,7 km rattasõitu + 3,6 km jooksu
Start kell 12.05 Sillaotsa järvel.

Eliregistreerimine: www.triatlon.ee kodulahel kuni 29.juulini kell 12.00.
Päästekomandode võistkonnad osalemine TASUTA.

SPORTLAND MIZUNO COOP CEP PRING STORE
Kilingi-Nõmme

Täpsem info: www.sksaarde.ee

♥♥ Viljandi Laste- ja Noorteteater REKY ♥♥
Ss. HOORLE - MUINASJUTUUD HOORLE

SAABASTEGA KASS
CHARLES PERRAULT

KILINGI-NÕMME SUVEAIAS

LAVASTAJA: KADRI PALDRA
LAVALINE LIIKUMINE: ULRIKA TOLBERG
ESIEETENDUS 1. VEEBUARIL VILJANDIS

NELJAPÄEVAL, 16. AUGUSTIL
kell 18.00

TEATRI TEL 5140046 REKY@REKY.EE WWW.REKYPilet 7 €

RISTIKÜLA KODUKANDIPÄEV 2018
28. JULI 2018 ENDISE RISTIKÜLA KOOLIMAJA JUURES

Kell 14.00 kogunemine, registreerimine
Tervitussõnad külalistele
Raamatu esitus "Ristiküla - kulluke Eestimaad II"
Esineb lasteteater Rõõmulill etendusega "Ma ei mängi sinuga"

Rahvatantsijad
Ohtune programm - tants ja muusika
TASUTA SUPP JA KRINGEL

Korraldaja: MTU RISTIKÜLA KÜLAELTS Tel: 5035503 Robert

ALLIKUKIVI VEINIMÖIS

Arg Part
15. august 20:00
Allikukivi pargis

Pileti hind 15€, Kohapeal Weekend Festivali piletiga 13€
Eelmüügist 12€. Müügil Piletilevis ja kohapeal.

Kohale saab Pärnust liinibussiga, peatus Allikukivi. Tagasi Pärnusse peale kontserdi eribusiga, etteilmisel.

Avatud kohvik. Arveldamine sularahas. Lisainfo info@allikukivi.ee või tel 5252800.

Teeviidad

Riho Sibul 60
Priit Pihlap 60

08.08 kl 19 - Vihula mõisa aed
09.08 kl 19 - Tallinna Linnateatri lavaauk
12.08 kl 18 - Virla Siidrifarmi aed
14.08 kl 19 - Allikukivi Veinimõisa aed
15.08 kl 19 - Arensburgi hotelli terrass, Kuressaare
16.08 kl 19 - Kernu mõisa aed

KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUM MÜÜB:

1
pianiino Krasnõi Oktjabr, kõlaomadused head, hind 200 eurot

2
pianiino Krasnõi Oktjabr, kõlaomadused head, hind 200 eurot

3
pianiino Cherny, kõlaomadused rahuldavad, hind 100 eurot

Hindamisaktiga ja instrumentidega on võimalik tutvuda koolis tööpäevadel kella 9-13, info telefonil 513 3486

KÜTTEPUUDE MÜÜK
30, 40, 50 ja 75 cm
OSTA JA SA EI KAHETSEI
Tel. 513 2013
Sass Veelikselt

POTTSEPATÖÖD

PLIIDID, AHJUD, KAMINAD – EHTUS JA REMONT.

TEL. 5373 8046 HANNES

KÜTTEPUUDE MÜÜK
Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm. Kuivade puude tellimine sügiseks. Järeilmaksuvõimalus.
Info tel. 5669 6987 Janek

OÜ ESTEST PR ostab METSA- JA PÖLLUMAAD
Tel 504 5215, 514 5215

OÜ Vilinurm

Ostab metsa- ja põllumaad Saarde vallas ja lähiumbruses.

Tel. 513 2013 Sass Veelikselt

OÜ TÕITOJA PUIT

Vajame KAMINAPUUDE PAKKIJAJD ja TÕSTUKIJUHTI.
Asume Saarde vallas Tõitoja tee ristis.
Tel. 5637 3783

Kuhu minna meie vallas

Laupäeval, 28. juulil kell 14.00 Ristiküla kodukandipäev endise Ristiküla koolimaja õuel

Pühapäeval, 29. juulil kell 10.30 Kilingi-Nõmme triatlon

Laupäeval, 11. augustil kell 12.00-18.00 Kilingi-Nõmme klubis Noorte maleturniir

Pühapäeval, 12. augustil kell 9.00-15.00 Kilingi-Nõmme klubis Noorte maleturniir

Teisipäeval, 14. augustil kell 19.00 Allikukivi Veinimõisas kontserttuur „Teeviidad“, Riho Sibul ja Priit Pihlap

Kolmapäeval, 15. augustil kell 20.00 Allikukivi Veinimõisa suvekontsert – Arg Part

Neljapäeval, 16. augustil kell 18.00 Kilingi-Nõmme suveaias Viljandi Laste- ja Noorteteatri Reky etendus „Saabastega kass“

Laupäeval, 18. augustil kell 20.00 öökino Kilingi-Nõmme suveaias

Pühapäeval, 19. augustil kell 9.00 laat Kilingi-Nõmme suveaias

Teisipäeval, 21. augustil kell 9.00-11.00 doonoripäev Kilingi-Nõmme klubis

Reedel, 31. augustil kell 18.00 Saarde kirikus ansambel „Servimus Dominum“ kontsert

www.hevo.ee

- Palgihaaratsid
- Palgivintsid
- Tagakopad
- Roopsahad
- Põllutehnika

Helista ja küsi pakkumist!

Info: tel 515 3795, hevo@hevo.ee

Mõisaküla Masinatehas OÜ otsib oma meeskonda montaažilukseppa.

Töö kirjeldus

Põllumajandustehnika, metsatehnika ja kommunaaltehnika koostamine ja masinaehitus ning muud metallitööd.

Nõudmised kandidaadile

Iseseisev mõtlemine, täpsus ja korrektsus, distsiplineeritus.

Ettevõtte pakub

Korralikke töövahendeid. Tööd kiiresti arenevas, stabiilses ja toetavas ettevõttes. Eneseteostamise võimalust. Motiveerivat ja konkurentsivõimelist töötasu.

Info ja kontakt: Enno Lilleste, tel nr 5628 6151, e-mail: info@mtm.ee

Asukoht: Kiikre 1b, Mõisaküla, Mulgi vald, Viljandi maakond

Uued vallakodanikud

RANDAR TILK	23.06.2018
LUKAS TREIER	07.07.2018
KARL-MARTEN VESSIK	11.07.2018
LENNA LAANJÕE	15.07.2018

Mälestame lahkunuid

AUGUST PIIR
19.03.1939 – 21.06.2018

ENDEL LEMMIK
08.10.1964 – 26.06.2018

KALJU PÄÄRMANN
30.01.1936 – 29.06.2018

VILMA TEEARU
22.02.1930 – 04.07.2018

OLGA TRIFANOVA
30.01.1947 – 06.07.2018

Oleme väga tänulikud kõigile sõpradele ja tuttavatele, kes meid toetasid rasketel hetkedel, kui saatsime viimsele teekonnale meie kalli

KALLE KIIPUSE

Palju tänu Saarde Vallavalitsusele ja Kilingi-Nõmme Hooldushaigla südamlikkuse, abiks ja toeks olemise eest meile raskel ajal

Maie ja Kadi Kiipus

Oleme sinuga kallis abikaasa, isa ja vanaisa sinu 77. sünnipäeval

REIN MUTSO

Lesk, tütre Lilian ja Helina peredega

OÜ Helmetal IMS otsib oma meeskonda CNC treipingi ja CNC freespingi operaatoreid

Töö kirjeldus

Tehniliste jooniste või näidiste järgi toodangu valmistamine CNC treipingil/CNC freespingil.

Nõudmised kandidaadile

Tehniliste tööjooniste lugemise oskus, mõõte- ja kontrollvahendite lugemise oskus, iseseisev mõtlemine, täpsus ja korrektsus, distsiplineeritus.

Ettevõtte pakub

Kaasaegset töökeskkonda; korralikke töövahendeid; tööd kiiresti arenevas, stabiilses ja toetavas ettevõttes; eneseteostamise võimalust; motiveerivat ja konkurentsivõimelist töötasu.

Info ja kontakt: Vitali Kangur, telefon: 5691 5292, e-mail: info@hims.ee

Asukoht: Autodroomi tee 6, Tihemetsa, Saarde vald, Pärnu maakond

Õnnitleme!

Juuli	
LAINE TOODU	95
LAINE PUKK	93
AINO ARROS	89
HELMİ TÖNISSON	89
LINDA VALLAP	89
IRMA PUUSEPP	87
LEONHARD MITT	87
ROMAN SEERMAN	87
URVE VIKSI	86
HELJU KARTAU	86
ENDEL MURUMAA	85
MAIMU LUBI	85
HILDA MERISTE	85
LINDA AUNIS	80
LAINE JÄRVE	80
HILJA NURMSOO	80
HIIE ANTONS	80
HEIDI SIDOROVA	80
JAAN MIKK	80
LINDA PAE	80
VAIKE-ILME PIKKOR	80
AARNE TÖNISMÄE	75
EINO JUHANI HEINONEN	75
HELVI PÄRTEL	75
ARNE LAINELA	75

NÕMMEPOISID OÜ

TEOSTAB KÕIKVÕIMALIKKE EHITUS- JA RENOVEERIMISTÖID.

Küsi pakkumist tel 5454 4666 Tony või e-posti aadressil nomme poisid@gmail.com

Olio Projekt OÜ

PAKUB TEENUSEID

- Vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitus
- Septikute, pumplate ja kogumismahutite paigaldus
- Kaeve- ja planeerimistöed, kalluriveod
- Paekillustiku ja erinevate pinnaste müük

Alar Oks
501 3325

info@olio.ee
www.olio.ee

Hevo Tehnika OÜ teostab ehituslikke plekitöid:

harja-, korstna-, ääre- liiteplekid (max pikkus 300 cm).

Samas saadaval pruugitud ja korrastatud jaapani väiketraktorid.

Küsi lisa tel. 506 0719

KILINGI-NÕMME APTEEK on septembri esimesel nädalal avatud alljärgnevalt:

Esmaspäeval, 03.09	suletud
Teisipäeval, 04.09	avatud 9-15
Kolmapäeval, 05.09	suletud
Neljapäeval, 06.09	avatud 9-15
Reedel, 07.09	avatud 9-15

